

ΧΡΥΣΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Κλεισούρας 8 Ν. Ηράκλειο 14121 Τηλ-Fax: 210-2832243

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΧΡΥΣΙΩΤΩΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ "Η ΠΑΝΑΓΙΑ"

Περίοδος Α' • Έτος 6ο • Αριθμός φύλλου 33 • Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος 2003

ΔΗΜΟΣ ΒΙΝΙΑΝΗΣ
ΕΔΡΑ: ΚΕΡΑΣΟΧΩΡΙ
ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ-ΒΙΝΙΑΝΗ
ΔΑΦΝΗ-ΚΕΡΑΣΟΧΩΡΙ
ΚΡΕΝΤΗΣ-ΜΑΥΡΟΜΑΤΑ-ΧΡΥΣΩ

ΧΡΥΣΩ

Δευτέρα πρωί στο κανάλι... Η σύσκεψη ξεκινάει, ο αρχισυντάκτης με κοιτάει με μισό μάτι... Πού ήσουν, γιατί δεν έπιασε το κινητό σου; Το διήμερο στην Χρύσω μόλις είχε τελειώσει...

Κοιτάω το χάρτη στην αίθουσα συσκέψεων, βλέπω την κουκίδα στους δρόμους, πουθενά δεν γράφει Χρύσω, και του απαντώ... Εδώ δεν το έβρισκαν οι Τούρκοι το μέρος που ήμουνα, θα με βρεις εσύ;...

Είχα επιστρέψει από Σαββατοκύριακο, αλλά... αλλά η Χρύσω δεν ξεχνιέται εύκολα, ειδικά για μας τους Αθηναίους, που τρέχουμε την Παρασκευή μέσα στη νύχτα για να μην χάσουμε ούτε ώρα μακριά της... Και κάθε Δευτέρα πρωί το μυαλό, και Αθήνα που 'μαστε, είναι εκεί...στη δροσιά του πρωινού όταν ξυπνάς και ακούς μόνο το κελήδισμα και τους τσοπαναράιους.

Στους χωριανούς που σε χαιρετάνε, που ρωτούν να μάθουν τα νέα από την πόλη, που νοιάζονται να σε γνωρίσουν... Χαίρονται αυτοί που διάλεξε τον τόπο τους, χαίρομαστε και εμείς που νιώθουμε ευπρόσδεκτοι...

Στην απώλεια της αίσθησης του χρόνου... Σάββατο 29 Μαρ-

τίου στον Θωμά... Σήμερα αλλάζει η ώρα, ακούγεται μια φωνή, να βάλουμε τα ρολόγια μια ώρα μπροστά. Γιατί κι άμα την αλλάξεις αύριο, θα χάσεις τίποτα; έρχεται η απάντηση και όλοι γελούν με νόημα. Ας πιούμε ένα τσίπουρο ακόμα να το σκεφτούμε καλύτερα... Στη Χρύσω, όλα γίνονται στην ώρα τους!

Ένα άλλο Σάββατο, αυτό πριν τη Μεγάλη Εβδομάδα, καθόμαστε στο Γιώργο. Τι θα φάμε το Πάσχα; τον ρωτάμε. Αυτά εκεί απέναντι, μας απαντά και μας δείχνει το κοπάδι του πάνω στον Προφήτη Ηλία. Μεγάλη Δευτέρα στην Αθήνα πια, μου δώσαν να κάνω ένα θέμα, για την τραγική κατάσταση στην κρεαταγορά. Εκεί δεν έχει Προφήτη Ηλία, έχει μόνο βρώμα και δυσωδία...

Το τρίημερο του Αγίου Πνεύματος, πήγαμε για βαρκάδα στο Μέγδοβα, αναθάρρησαμε... και είπαμε να κάνουμε και μια βόλτα στο δάσος γύρω από το χωριό. Ξεκινήσαμε από τις βρύσες για να πάμε από το παλιό μονοπάτι στις βρύσες, με το Νίκο τον Καρανή μπροστά, για να μη χαθούμε και βρεθούμε από την Ευρυτανία, ξαφνικά, στην Αλβανία... Ο περίπατος μετατράπηκε σε τρελή περιπέτεια, με τού-

μπες, γδαρσίματα και ιδρώτα. Μόλις πατήσαμε το δρόμο αναρωτηθήκαμε με μια φωνή, πώς οι χωριανοί, για χρόνια πολλά, περνούσαν το δύσβατο μονοπάτι με τα γαϊδούρια ζαλιγκωμένα, που λέει και η μάνα μου;

Η μάνα μου ήταν και ο άνθρωπος που παρακολουθούσε αν έβρεξε στο χωριό, στις αρχές Ιουνίου, με τις πρώτες μεγάλες ζέστες. Μοιραζόμουν την ίδια αγωνία με τους χωριανούς, όχι γιατί είχα βάλει κήπο, αλλά γιατί μου χαν πει, πως αν δεν βρέξει, ο ήλιος θα "καιγε" τα χορτάρια, και δεν θα χαν τα ζωντανά να φάνε. Όταν τρωε και πίνεις με τους ανθρώπους αυτούς, μοιράζεσαι και την αγωνία τους. Έτσι μαζί με το άγχος για την κίνηση στον Κηφισό, απέκτησα και το άγχος αν θα βρέξει στο χωριό. Τελικά οι ουρανοί άνοιξαν και ηρεμήσαμε όλοι.

Και επειδή Χρύσω χωρίς χωματόδρομο δεν γίνεται, δεν θα ξεχάσω πόση εντύπωση μου έκανε, όταν είδα τους κατοίκους ενός χωριού στη Δράμα να διαμαρτύρονται για τις πέτρες που έχουν πέσει στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο που τους συνδέει με την πόλη...

Θα τα πούμε πάνω
Α. Παφλάς

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Το καλοκαίρι, λέξη καθαρά Ελληνική, με βαθιές ρίζες στην Ελληνική λαϊκή παράδοση. Είναι η εποχή του χρόνου που ο καιρός είναι καλός δηλαδή ζεστός και χωρίς πολλές βροχές.

Η λαχτάρα των ανθρώπων της Ελληνικής υπαίθρου για το καλοκαίρι ήταν μεγάλη, γιατί τους λύτρωνε από το κρύο, που στα φτωχά σπίτια της υπαίθρου ήταν μεγάλο βάσανο και τους απελευθέρωνε από τον περιορισμό τους να κάθονται γύρω από το τζάκι, αλλά και γιατί το καλοκαίρι ήταν η εποχή που έβλεπαν τα αποτελέσματα των κόπων τους, θερίζοντας τα δημητριακά και συλλέγοντας τους άλλους καρπούς που φρόντιζαν με πολύ μόχθο την υπόλοιπη χρονιά.

Η λαχτάρα τους για το κα-

λοκαίρι φαίνεται από την επιθυμία τους να είναι το καλοκαίρι μεγάλο γι αυτό και έλεγαν «Από Μάρτη καλοκαίρι κι από Αύγουστο χειμώνα».

Οι μήνες του καλοκαιριού

Ιούνιος

Ο πρώτος μήνας του καλοκαιριού ο Ιούνιος ή αλλιώς κατά τον λαό μας **Θεριστής** ήταν ο μήνας της απολαβής από τη σπορά. Θέριζαν δηλαδή ό,τι έσπειραν, ήταν ο μήνας της ικανοποίησης όταν έβλεπαν να αποζημιώνονται οι αγωνίες και ο μόχθος μιας χρονιάς με τη συγκέντρωση των δημητριακών. Ήταν βέβαια και ο μήνας με έντονη και επίπονη δουλειά, τη δουλειά του θερισμού κάτω

Συνέχεια στη 2η σελ.

59 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ Π.Ε.Ε.Α.

Παραθέτουμε τον πανηγυρικό.

Συμπληρώθηκαν πλέον 59 ολόκληρα χρόνια από τότε που εδώ, στην όμορφη αυτή γωνιά της Ευρυτανικής γης, η ιστορία κατέγραψε με γοργούς ρυθμούς γεγονότα σημαντικά και βαρύνοντα. Εδώ, στον ιστορικό τούτο χώρο, χτυπούσε την εποχή εκείνη, η ανυπότακτη καρδιά της Ελλάδας, της Ελλάδας που αντιστεκόταν. Της Ελλάδας που με αστείρευτη ορμή έδειχνε στους λαούς της Γης το δρόμο για την Ελευθερία, προσδιορίζοντας τον τρόπο για την οριστική ανατροπή της ναζιστοφασιστικής λαίλαπας, μιας συμφοράς που κατέτρωγε βίαια και αιμοβόρα τη σάρκα της ανθρωπότητας.

Στις 10 Μαρτίου του 1944, ιδρύθηκε στη Βίνιανη της Ευρυτανίας η Πολιτική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης, που έγινε γνωστή ευρύτατα με τα αρχικά (Π.Ε.Ε.Α.) και αποτελούσε ουσιαστικά την «Κυβέρνηση του Βουνού».

Και ήταν τότε σα να ζωντάνευε το '21, καθώς γιγάντωνε ακόμα περισσότερο η φλόγα της Ελευθερίας, μια φλόγα που ποτέ δεν έσβησε και ποτέ δεν πρόκειται να σβήσει από την καρδιά και τη σκέψη των Ελλήνων.

Αλήθεια, μοιάζει απίστευτο, αλλά είναι αληθινό. Η Ελλάδα που βρέθηκε να στενάζει κάτω από το βάρος τριπλής κατοχής, βρήκε το σθένος και τη δύναμη, άνοιξε με θυσίες και αίμα το δρόμο της Αντίστασης. Και όχι μόνο δημιούργησε ένα μεγάλο θύλακα

Συνέχεια στη 3η σελ.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Το Δ. Σ. του Συλλόγου των απανταχού Χρυσιωτών Ευρυτανίας «Η ΠΑΝΑΓΙΑ» εύχεται σ' όλους τους Χρυσιώτες και τους φίλους αναγνώστες της εφημερίδας καλό καλοκαίρι και καλές διακοπές, θα ήθελε δε να σας υπενθυμίσει ότι στις **15 Αυγούστου** γιορτάζει «Η Παναγία μας».

Σας περιμένουμε όλους στη λειτουργία και στο πανηγύρι του χωριού μας καθώς επίσης σας προσκαλούμε να συμμετέχετε στις εκδηλώσεις του Συλλόγου που γίνονται ταυτόχρονα με τις εκδηλώσεις του Δήμου και του χωριού μας.

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων είναι:

13 Αυγούστου: Βραδιά νεολαίας στον Αη Γιώργη.

14 Αυγούστου: Εσπερινός στην εκκλησία της Παναγίας
Έναρξη πανηγυριού

15 Αυγούστου: Λειτουργία στην Παναγία. Αρτοκλασία στην πλατεία. Ολοήμερο και ολονύκτιο πανηγύρι.

16 Αυγούστου: Εσπερινός στον Άγιο Σεραφείμ. Το κέφι φτάνει στο κατακόρυφο με τη διασκέδαση που μας προσφέρει η λαϊκή μας ορχήστρα (Μπουζούκια).

17 Αυγούστου: Λειτουργία και προσκύνημα της Αγίας Κάρας του Αγίου Σεραφείμ Κορώνης.

Τρισάγιο στα Νιμάτια - Δρόμος θυσίας.

Επάνοδος στο χωριό, ομιλίες και γεύμα.

Σας ευχαριστούμε πολύ.

Με τιμή
Για το Δ.Σ. του Συλλόγου
Η πρόεδρος
Χαλκιά Βασιλική

ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΣ ΑΓΟΡΑ

Η πώληση των λαχνών από τη λαχειοφόρο αγορά που έχουμε οργανώσει έχει σημειώσει μεγάλη επιτυχία.

Μετά τις 20 Ιουλίου θα έχουμε το αυτοκίνητο στη διάθεσή μας.

Χρυσιώτη, αναγνώστη της εφημερίδας, φίλε του χωριού μας αγόρασε τώρα ένα λαχνό.

Πού ξέρεις; Μπορεί να είσαι εσύ ο τυχερός!!!

Κι αν πάλι δεν είσαι, να ξέρεις ότι με τα 10 Ευρώ που έδωσες βοήθησες να ξεκινήσει το επόμενο έργο στο χωριό.

Η πρόεδρος του Δ.Σ. του Συλλόγου
Χαλκιά Βασιλική

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Συνέχεια απ' την 1η σελ.

από το λιοπύρι και τη ζέστη.

Η λέξη Ιούνιος προέρχεται από τη λατινική Iuno που σημαίνει Ήρα. Είναι μήνας αφιερωμένος στη θεά Ήρα, ενώ στην αρχαιότητα λέγονταν Ελαφηβολιάνας.

Μέσα στον Ιούνιο υπάρχουν διάφορες γιορτές που, ιδιαίτερα οι αγρότες μας, τις τιμούσαν με αργία όπως των Αγίων Βαρθολομαίου και Βαρνάβα, του Αγίου Ονούφριου και άλλων αλλά η σημαντικότερη γιορτή είναι του **Αϊ Γιάννη του Κλήδονα ή Ριγανά στις 24 Ιουνίου**, η οποία συνδέεται με τις θερινές τροπές του ήλιου και γι αυτό έχει ξεχωριστή θέση στο λαϊκό μας εορτολόγιο.

Ιούλιος

Ο Ιούλιος ή αλλιώς Αλωνάρης για τους κατοίκους της υπαίθρου ήταν ο μήνας του αλωνίσματος των δημητριακών.

Η λέξη Ιούλιος είναι και αυτή λατινική από το Iulius, τον γνωστό αυτοκράτορα Ιούλιο Καίσαρα, ενώ στην αρχαιότητα λέγονταν Εκατομβιάνας.

Όπως και τον Ιούνιο έτσι και τον Ιούλιο, παρά τις επείγουσες και σκληρές δουλειές που είχαν οι αγρότες υπήρχαν κάποιες μεγάλες γιορτές, μικρές ανάσες ξεκούρασης για τους ανθρώπους της υπαίθρου. Είναι οι γιορτές της Αγίας Μαρίνας, της Αγίας Παρασκευής, του Αγίου Παντελεήμονα και με ιδιαίτερη σημασία η γιορτή του προφήτη Ηλία στις 20 του μήνα που θεωρείται ο έφορος της βροχής και των μετεωρολογικών φαινομένων και τιμάται δεότως.

Αύγουστος

Αύγουστος, ο μήνας των διακοπών, για την πλειοψηφία των εργαζομένων και της ξεκούρασης των αγροτών, γιατί οι πολλές αγροτικές εργασίες έχουν τελειώσει, ο μήνας με τον πιο

καλό καιρό και τα πολλά φρούτα. «Αύγουστε καλέ μου μήνα να' σουν δυό φορές το χρόνο» λέει σοφά ο λαός μας.

Η λέξη Αύγουστος είναι λατινική από τον τίτλο του Ρωμαίου αυτοκράτορα Γάιου Οκταβιανού. Στην Ελληνική αρχαιότητα λέγονταν Βοηδρομιώνας. Στη σύγχρονη Ελληνική παράδοση λέγεται και «δριμάρης» από τις δριμέρες (εξωτικά) που κατά τη λαϊκή δοξασία τις πρώτες έξι ημέρες του Αυγούστου γύριζαν τα λαγκάδια και τα ποτάμια και επηρέαζαν τα νερά. Πράγματι τις πρώτες ημέρες του ο Αύγουστος έχει αρκετά μελέτεια και οι ημέρες αυτές θεωρούνται επικίνδυνες για τους θαλασσιούς και τους κολυμβητές, «του Αυγούστου οι δριμέρες στα πανιά και του Μαρτίου στα ξύλα» λέει ο λαός μας. Τις ίδιες αυτές έξι ημέρες του Αυγούστου κάποιοι διαβάζουν τα «ημερομηνία», δηλαδή ερμηνεύουν διάφορα σημάδια στον ουρανό, την κατεύθυνση των ανέμων και προβλέπουν τον καιρό για τους υπόλοιπους μήνες του χρόνου, πράγμα αρκετά χρήσιμο, τουλάχιστον παλιότερα, για τους κατοίκους της υπαίθρου αφού η ζωή τους κυριολεκτικά εξαρτιόταν από τον καιρό.

Ο Αύγουστος είναι ο μήνας της ξεκούρασης και του γλεντιού, αφού σε αυτόν πέφτουν οι μεγάλες γιορτές της Παναγίας στις 15 και 23. Ειδικά την 15η Αυγούστου που ο λαός μας τη θεωρεί λαμπρή του καλοκαιριού την τιμά με ιδιαίτερη λαμπρότητα και την πανηγυρίζει έντονα. Μπορώ να πω χωρίς υπερβολή ότι ελάχιστα είναι τα χωριά και οι πόλεις που δεν έχουν την ημέρα αυτή πανηγύρι προς τιμή της Παναγίας.

Αύγουστος ο μήνας της ανάπαυλας, της ξενοιασιάς, των πανηγυριών και μετά από αυτόν αρχίζει η σκληρή δουλειά του φθινοπώρου και έτσι δίκαια ο λαός μας λέει **«Μακάρι σαν τον Αύγουστο να 'ταν οι μήνες όλοι»**.

Γρηγόρης Τριανταφύλλου

ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΛ. ΣΒΩΛΟ ΣΤΗΝ ΠΑΛΙΑ ΒΙΝΙΑΝΗ

Στις 31 Μαΐου με πρωτοβουλία του σωματείου Π.Ε.Ε.Α. Βίνιανης, η Εταιρεία Διάσωσης Ιστορικών Αρχείων (Ε.Δ.Ι.Α.) και το Πάντειο Πανεπιστήμιο διοργάνωσαν στο ιστορικό σχολείο της Παλιάς Βίνιανης ημερίδα με θέμα: **«Η συμβολή του Αλέξανδρου Σβώλου στο επιστημονικό και πολιτικό γίνεσθαι της Ελλάδας»**.

Εισηγητές ήταν καθηγητές από το Πάντειο Πανεπιστήμιο και ερευνητές ιστορικών αρχείων. Την ημερίδα παρακολούθησαν αρκετοί δημότες και προσκεκλημένοι.

Οι εισηγήσεις και τα συμπεράσματα της ημερίδας θα εκδοθούν σε βιβλίο.

Παραθέτουμε την προσφώνηση του Δημάρχου Βίνιανης στην παραπάνω ημερίδα.

Ομιλία Δημάρχου προσφώνηση στην ημερίδα

Σας καλωσορίζω στον ιερό και ιστορικό αυτό χώρο που αποτελεί για την πατρίδα μας ορόσημο στη νεότερη ιστορία της και δικαιολογημένα αποκαλείται η πρώτη πρωτεύουσα της Ελεύθερης Ελλάδας, για εμάς που κατοικούμε εδώ είναι τιμή μας και καμάρι μας η Βίνιανη - ο Δήμος ΒΙΝΙΑΝΗΣ.

Καλωσορίζω ως Δήμαρχος του ιστορικού αυτού Δήμου τους ανθρώπους της επιστήμης, εκλεκτές προσωπικότητες, που μας τιμούν με την παρουσία τους σήμερα στο χώρο αυτό που **συμπορεύονται αρμο-**

νικά η ιστορία με τη γνώση.

Η ιστορία που τροφοδοτεί συνεχώς τη γνώση και η γνώση η οποία αναδεικνύει το μέγεθος της ιστορίας.

Οφείλω να ευχαριστήσω το Σωματείο Π.Ε.Ε.Α. της Βίνιανης για την πρωτοβουλία να γίνει η ημερίδα αυτή, να πω ότι έχουμε καλή συνεργασία και έτσι θα προχωρήσουμε.

Να σας ευχαριστήσω θερμά αξιότιμοι κ.κ. Καθηγητές και εκ μέρους του Δημοτικού μου Συμβουλίου που ανταποκριθήκατε στο κάλεσμα του Σωματείου της Ιστορικής Βίνιανης, αισθάνομαι ιδιαίτερα ευτυχής που θα αποκομίσω μαζί με τους παρευρισκόμενους Δημότες και φίλους, γνώσεις και συμπεράσματα τα οποία θα μας δώσετε.

Παρακαλώντας σας μετά το πέρας της Ημερίδας τα στοιχεία εισηγήσεις έρευνες και ό,τι άλλο προκύψει να είναι στη διάθεση του Δήμου για την έκδοση βιβλίου σε συνεργασία με την ΤΕΔΚ του Νομού μας, η οποία θα μας βοηθήσει για το σκοπό αυτό.

Σας ευχαριστώ
Κ. Καράνης

Θ. Καλλίνος, Βασ. Τσίπρας (Βουλευτής Ευρυτανίας), κ. κ. Νικόλαος (Σεβασ. Μητροπολίτης Ευρυτανίας), Κ. Καράνης (Δήμαρχος), κ. Σβώλου (ανιψιά του Αλεξ. Σβώλου)

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗ ΑΝΑΜΝΗΣΗ

- Πάλι παππού, πάλι.

Τρεις παιδικές φωνές απαιτητικές ακούγονται μέσα στο δροσερό δωμάτιο.

- Πάλι παππού, πάλι.

Είναι τα 3 εγγονάκια που απαιτούν απ' τον παππού τους να ξαναπαίξει με το βιολί το μουσικό κομμάτι που μόλις είχε τελειώσει.

Ο παππούς στεριώνει με δυσκολία στον αριστερό ώμο το βιολί του, το στηρίζει με το πιγούνι του, πιάνει το δοξάρι με το τρεμάμενο χέρι και αρχίζει να παίζει και να τραγουδάει ένα δημοτικό τραγούδι **«Μια βοσκοπούλα αγάπησα»**.

Τα εγγονάκια με ευλάβεια σχεδόν παρακολουθούν τα τρεμάμενα χέρια του παππού να κινούνται μαγικά και να παράγουν αυτόν τον ήχο, έναν ήχο που χρόνια πολλά αργότερα κατάλαβα πόσο μου είχε σημαδέψει την παιδική μου ηλικία. Ο παππούς Κωνσταντίνος Χαλκιάς, ο αυτοδίδακτος βιολιτζής, με ένα πλούσιο ρεπερτόριο που θα το ζήλευαν οι περισσότεροι σημερινοί βιολιτζήδες έχει αναλάβει τα 3 εγγονάκια.

- Φύλαξ' τα παιδιά γέρου, λέει η γριά του, η Άννα πάει να ποτίσ', μη βγουν έξου στον ήλιο.

Ο μπάμπια Κώστας θέλει να κοιμηθεί, να ξεκουραστεί, είναι μεσημέρι, κατακαλόκαιρο, αλλά πρέπει να φυλάξει τα παιδιά, έχει τραβήξει το κρεβάτι του πίσω από την πόρτα, έχει κλείσει την έξοδο αλλά αυτό δεν φτάνει, ξέρει μόλις αποκοιμηθεί αυτά θα βγουν απ' το παράθυρο. Βρήκε τρόπο να τα απασχολεί ώσπου να γυρίσει η νύφη του από τον κήπο. Ο γιος του είναι ξενιτεμένος και αυτός πρέπει να είναι ο προστάτης των παιδιών τις περισσότερες ώρες της ημέρας. Βρήκε τρόπο να τα κρατάει σε ησυχία, τους παίζει βιολί και τους διηγείται ιστορίες. Ιστορίες που μοιάζουν με παραμύθια στα παιδικά αυτιά,

όμως είναι πέρα για πέρα αληθινές.

Εξι χρόνια στον πόλεμο της Μικράς Ασίας έζησε πολλές δύσκολες και ελάχιστες καλές στιγμές. Έμαθε πολύ καλά τη Μικρασιάτικη μουσική, έπαιζε και τραγουδούσε Τούρκικα τραγούδια. Γύρισε στην Ελλάδα ανταλλάσσοντας κατά τη διαδρομή το ντουφέκι μ' αυτό το βιολί. Τι το χρειαζόταν το ντουφέκι ενώ το βιολί ήταν η ζωή του, έπαιζε και μιλούσε η ψυχή του.

Παντρεύτηκε, έκανε παιδιά, τα αγόρια έμαθαν να παίζουν μουσικό όργανο. Ο Βαγγέλης κιθάρα, ο Νίκος κλαρίνο, ο Γιάννης... (δεν πρόλαβε), ο Σεραφείμ βιολί. Κάναν μόνοι τους μια κομπανία. Σε όλα τα πανηγύρια πηγαίνουν οι Χαλκαίοι για να παίξουν, στους γάμους, στα βαφτίσια, στα ξεφλουδίσματα, σ' όλες τις χαρές. Πόσες και πόσες νύφες δεν συνόδευσε με τους μελωδικούς ήχους του βιολιού του στην εκκλησία ή στις βρύσες για να πάρουν νερό και να στεριώσουν το σπιτικό τους. Ήξερε όλα τα δημοτικά τραγούδια και διασκέδαζε με την κομπανία του τους συγχωριανούς του και πολλούς άλλους σε κοντινά και μακρινά χωριά.

Οι καιροί όμως αλλάζουν, τώρα δεν έχει κοντά του κανέναν. Ο ένας γιος έφυγε με την οικογένειά του για την πόλη, ο άλλος ξενιτεύτηκε, τους δύο άλλους τους θέλησε ο θεός κοντά του και αυτός είναι τώρα πολύ γέρος, δεν τον έχουν και τόσο ανάγκη πια. Τις προάλλες κάποιος αγόρασε ένα πικ-άπ, το πήγε στην πλατεία, βάλανε ένα δίσκο και χορέψανε.

Το τραγούδι έχει φτάσει στο τέλος, συνέρχεται από τις σκέψεις του ο παππούς, τα εγγονία χειροκροτούν και χοροπηδούν γύρω του φωνάζοντας «Πάλι παππού, πάλι».

Μα αυτά τα παιδιά δεν κουράζονται ποτέ...

Βασιλική Χαλκιά

Η γλυκιά πλευρά της ζωής
Η φίρμα Rammos εκτελεί παραγγελίες
γενεθλίων, γάμων, κ.λ.π.
Τούρτες ζωγραφικής, παγωτά,
γλυκά με την καλύτερη ποιότητα

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ Α/ΦΟΙ ΡΑΜΜΟΥ

Καταστήματα Λαμίας Πλ. Πάρκου
τηλ: 22310-38887

Τρούμαν 4 τηλ: 22310-31867

Πατρόκλου 45 τηλ: 22310-46050

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ-ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ:
Καρπενησίου 20 Λαμία τηλ: 22310-22913

59 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ Π.Ε.Ε.Α.

Συνέχεια από την σελ. 1

ελεύθερων περιοχών, αλλά και δική της εξουσία σχημάτισε, και εκλογές πραγματοποίησε, γελοιοποιώντας έτσι και εκμηδενίζοντας στην πράξη, την έπαρση των κατακτητών. Των κατακτητών που ήξεραν μονάχα να σκοτώνουν αμάχους, στοχεύοντας έτσι στο βιασμό της ελεύθερης βούλησής του λαού.

Από την πρώτη κιόλας στιγμή της κατοχής, εδώ στην Ευρυτανία, στα περήφανα βουνά των Αγράφων και του Τυμφρηστού, έπνεε όλο και πιο δυνατός ο αέρας της Ελευθερίας. Αναδιαμορφωνόταν η Εθνική συνείδηση προσαρμοσμένη στις ανάγκες και τις απαιτήσεις μιας δύσκολης εποχής.

Όπως σε κάθε δύσκολη Εθνική στιγμή, έτσι και τώρα, ο λαός έβρισκε τον τόπο, τον τρόπο και το χρόνο για να ορθώσει γιγάντιο το ανάστημά του, για να αρθρώσει βροντερή τη φωνή της αντίθεσης στα καταχθόνια σχέδια των βαρβάρων κατακτητών.

Οι Θερμοπύλες, ο Μαραθώνας και οι Πλαταιές, έπαιρναν μορφή συγκεκριμένη κι έσερναν έναν χορό υπέροχο στη δικαιολογημένη Εθνική συνειδησιακή έπαρση των Ελλήνων. Ο ξεσηκωμός του '21 γινόταν φάρος φωτεινός και σηματοδοτούσε τα επόμενα βήματα. Και ήταν σαν να μην έφυγαν ποτέ από τις Αγραφοκορφές, ο Κατσαντώνης κι ο γιος της καλόγριας. Σα να ήταν ξανά μπροστάρηδες, σ' έναν καινούριο αγώνα, σε μια νέα εποποιία.

Είναι φαίνεται, γραμμένο στη μοίρα της ιδιαίτερης πατρίδας μας, να συνδέεται με στιγμές μεγάλες της ιστορίας και να διαδραματίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στις εξελίξεις που καθοριστικά συνδέονται και επιβλητικά καθορίζουν την πορεία του έθνους και του λαού.

Από τη στιγμή που έπαψε να κυματίζει η γαλανόλευκη στην Ακρόπολη των Αθηνών, από τη στιγμή που βρέθηκε η χιτλερική σβάστικα να συνυπάρχει αταίριαστα και ιερόσυλα με την υπέροχη μορφή του Παρθενώνα, άρχισαν να ακούγονται τα πρώτα τουφέκια της Ελληνικής Εθνικής Αντίστασης. Με αποφασιστική, ασίγηστη δύναμη και με καταλυτική την ορμή της ψυχής, τα αντάρτικα τμήματα επέφεραν πλήγματα σοβαρά και δημιούργησαν μεγάλα ρήγματα στους πανίσχυρους μηχανισμούς της κατοχικής δύναμης. Εκτόπισαν τον εχθρό από ένα μεγάλο τμήμα της Ελληνικής γης, δημιούργησαν την ελεύθερη Ελλάδα, έφεραν ξανά την ελπίδα και το χαμόγελο στα πρόσωπα των Ελλήνων, που όχι μονάχα αμφισβητούσαν την παντοδυναμία του εχθρού, αλλά ρεζιλίσαν σε κάθε ευκαιρία την υποτιθέμενη παντοδυναμία του.

Αλλά η ελεύθερη αυτή Ελλάδα, δεν ήταν δυνατόν να λειτουργεί και να πορεύεται άναρχα. Έπρεπε να διοικείται υπεύθυνα και ρεαλιστικά, από ανθρώπους που είχαν ορθή γνώμη, σαφή γνώση, θέληση και ικανότητα. Δημιουργήθηκε έτσι η Πολιτική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης, η οποία συνεδρίασε για πρώτη φορά εδώ, στο χώρο του ιστορικού - πλέον - Δημοτικού Σχολείου Βίνιανης.

Σκοπός της ήταν να καλύψει το κενό εξουσίας που

υπήρχε στις ελεύθερες περιοχές της πατρίδας μας και για το λόγο αυτό, πολύ εύστοχα πήρε το χαρακτήρα της «**Κυβέρνησης του Βουνού**».

Μετά την ορκωμοσία των μελών της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 10 Μαρτίου του 1944, η Π.Ε.Ε.Α. εξέδωσε διάγγελμα, το οποίο απευθυνόταν στον Ελληνικό λαό και μεταξύ των άλλων ανέφερε:

«...Υπακούοντας στην αξίωση του Ελληνικού λαού και ανταποκρινόμενοι στην εθνοφελή έκκληση της κεντρικής επιτροπής του ΕΑΜ, συγκροτήσαμε σήμερα την Πολιτική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης, που θα εργαστεί με όλες τις δυνάμεις της για τους παρακάτω σκοπούς:

1) Την κατεύθυνση όλων των θελήσεων, όλων των δυνάμεων των Ελλήνων, για την εκπλήρωση του πρώτου, του κυρίαρχου, του υπέρτατου σκοπού, της Εθνικής Απελευθέρωσης.

2) Την ένωση όλων των Ελλήνων κάτω από μία ενιαία κυβέρνηση.

3) Τη βελτίωση, ολοκλήρωση και απρόσκοπτη λειτουργία των θεσμών της Αυτοδιοίκησης, που ξεπήδησαν μέσα από τη φωτιά του αγώνα και ανταποκρίνονται στις πιο βαθείς ανάγκες μιας αληθινής δημοκρατίας...».

Το διάγγελμα υπέγραψαν ο Ευριπίδης Μπακιρτζής, ο Εμμανουήλ Μάντακας, ο Γιώργος Σιάντος, ο Ηλίας Τσιριμώκος κι ο Κώστας Γαβριηλίδης, που συναποτελούσαν την πρώτη μορφή διοίκησης της Π.Ε.Ε.Α.

Λίγο αργότερα, στις 18 Απριλίου του 1944, η Π.Ε.Ε.Α. ανασχηματίστηκε λαμβάνοντας την ακόλουθη μορφή:

Πρόεδρος και γραμματέας παιδείας - θρησκευμάτων και λαϊκής διαφώτισης ανέλαβε ο **Αλέξανδρος Σβώλος**, αντιπρόεδρος και γραμματέας επισιτισμού ο **Ευριπίδης Μπακιρτζής**. Ο **Γεώργιος Σιάντος** ήταν γραμματέας εσωτερικών, ο **Εμμανουήλ Μάντακας** στρατιωτικών, ο **Ηλίας Τσιριμώκος** γραμματέας δικαιοσύνης, ο **Νικόλαος Ασκούτσος** συγκοινωνιών, ο **Αγγελος Αγγελόπουλος** οικονομικών, ο **Πέτρος Κόκκαλης** κοινωνικής πρόνοιας, ο **Κώστας Γαβριηλίδης** γεωργίας και ο **Σταμάτης Χατζήμπεης** εθνικής οικονομίας.

Με τη συγκρότηση της κυβέρνησης στην ελεύθερη Ελλάδα, δημιουργήθηκαν συνθήκες για ευρύτερο και αποτελεσματικότερο συντονισμό της αντιστασιακής δράσης των Ελλήνων, ενώ παράλληλα άρχισαν να λειτουργούν απρόσκοπτα πολλοί παραδοσιακοί αλλά και ορισμένοι πρωτοπόροι θεσμοί της Δημοκρατίας.

Αγνωώντας μάλιστα τα προτεταμένα φονικά σύνεργα της πανίσχυρης στρατιωτικής μηχανής των κατακτητών, που ξερούσαν καυτό μολύβι, η Π.Ε.Ε.Α. τόλμησε την πραγματοποίηση πανελλήνιων εκλογών και πέτυχε απόλυτα το σκοπό της.

Ηταν στις 25 Απριλίου του 1944, όταν στήθηκαν οι κάλπες κάτω από τη μύτη των κατακτητών. Και όχι μόνο προσήλθαν σε αυτές 1.800.000 ψηφοφόροι από όλη την Ελλάδα, αλλά ήταν και η πρώτη φορά στη χώρα μας, που δινόταν το δικαίωμα ψήφου στις γυναίκες, ενώ παράλληλα περιοριζόταν και το όριο ηλικίας των ψηφοφόρων στα 18 χρόνια.

Εξελέγησαν τότε 184 εκπρόσωποι του λαού, οι οποίοι μαζί με 22 βουλευτές όλων των παρατάξεων της Βουλής του 1936, συμμετείχαν στο Εθνικό Συμβούλιο της Π.Ε.Ε.Α. που συνεδρίασε στις **Κορυσάδες της Ευρυτανίας** από τις 14 μέχρι τις 27 Μαΐου του 1944.

Στη Βίνιανη λοιπόν, υπήρχε το κέντρο των αποφάσεων και για το λόγο αυτό, η **Βίνιανη χαρακτηρίστηκε πρώτη πρωτεύουσα της ελεύθερης Ελλάδας**. Η τιμή για το όμορ-

φο αυτό χωριό του δήμου μας ήταν μεγάλη και ερχόταν με τη μορφή της δίκαιης ανταπόδοσης, αφού εδώ, στον ιστορικό αυτό τόπο, η ιστορία είχε μορφή περιρρέουσα και διάχυτη, διαυγέστατη και καθολικά ορατή.

Γιατί βέβαια, δεν ήταν μόνο το γεγονός ότι η Βίνιανη αποτέλεσε την έδρα της «Κυβέρνησης του Βουνού». Ήταν κι άλλα σημαντικά γεγονότα που γιγαντώνουν το εύρος της ιστορικότητας του τόπου...

Από τα πανάρχαια χρόνια, ο τόπος αυτός και ο λαός του, είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι με γεγονότα ύψιστης ιστορικής σημασίας. Και είναι πρώτος ο Ομηρος που αναφέρεται στο βασίλειο του Κηφέα, το οποίο συνέπιπτε με τα όρια του σημερινού δήμου Βίνιανης, κάνοντας λόγο για συμμετοχή του στον Τρωικό πόλεμο.

Αργότερα, μέσω της Αιτωλικής συμπολιτείας, η περιοχή μας βρίσκεται καθοριστικά στο επίκεντρο των γεγονότων, αφού συμμετέχει ενεργά στη διαμόρφωση των εξελίξεων της εποχής.

Στα δύσκολα χρόνια της τουρκοκρατίας οι προγονοί μας δεν αποδέχτηκαν το ζυγό, περιγελούσαν τους κατακτητές, με τους κλέφτες και τους αρματολούς να δρουν περήφανα και ανυπότακτα σε όλη την περιοχή των Αγράφων, συσπειρώνοντας και στην περιοχή Βίνιανης, που αποτελούσε αναπόσπαστο κομμάτι του συγκεκριμένου ιστορικού και γεωγραφικού χώρου.

Ακολούθησαν αρκετές ακόμα Εθνικές εποποιίες (Βαλκανικοί πόλεμοι, Αλβανικό μέτωπο) αλλά και συμφορές (μικρασιατική καταστροφή), με τους παππούδες και τους γονείς μας να δίνουν αγόγγυστα και με αυταπάρηση το παρών, συμβάλλοντας αποφασιστικά στη διαμόρφωση της Εθνικής μας μεγαλοσύνης.

Όπου ήρθε η τριπλή κατοχή, με Γερμανούς, Ιταλούς και Βουλγάρους να περισφίγγουν όλο και περισσότερο τη θηλιά στο λαιμό του λαού, ενός λαού που παρέμενε ωστόσο ακλόνητα πιστός στις επιταγές των ιστορικών του καταβολών, που δεν συμβιβαζόταν και δεν αποδεχόταν την υποταγή. Από τη **Δομνίστα της Ευρυτανίας**, ο **Αρης Βελουχιώτης** ξεκίνησε τον ένοπλο αγώνα κατά του κατακτητή, ενώ και από το γειτονικό Βάλτο της Αιτωλοακαρνανίας ο **Ναπολέων Ζέρβας** έδινε το δικό του Αντιστασιακό παρών.

Και όταν οι δυο τους επέλεξαν τη Βίνιανη ως τόπο συνάντησής τους, προκειμένου να συεννοηθούν και να καταστρώσουν σχέδια για την ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοποτάμου, συνέδεαν τον τόπο ετούτο με άλλη μια κορυφαία ιστορική στιγμή.

Εδώ λοιπόν, έσμιξαν οι δύο πολέμαρχοι της Εθνικής μας Αντίστασης, στις 14 Νοεμβρίου του 1944, ενώ μαζί τους ήταν και ο αξιωματικός της Βρετανικής αποστολής Κρις Γουντχάους. Εδώ κλείστηκε η συμφωνία για την ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοποτάμου, εδώ συμφωνήθηκαν οι λεπτομέρειες του όλου εγχειρήματος, εδώ καταστρώθηκαν λεπτομερώς τα επιτελικά πλάνα...

Και την επόμενη μέρα, από εδώ ξεκίνησαν ενωμένοι οι Έλληνες Αντιστασιακοί για το μεγάλο σαμποτάζ που συγκλόνισε την ανθρωπότητα και επηρέασε καταλυτικά την έκβαση των πολεμικών επιχειρήσεων στο μέτωπο της Μέσης Ανατολής, αφού πλέον κατέστη δυσχερής ο ανεφοδιασμός των δυνάμεων του άξονα, γεγονός που εξασθένησε σημαντικά τη μαχητική τους αξιοπιστία.

Κι ερχόμαστε ξανά στις 10 Μαρτίου του 1944, όταν στον ιερό τούτο χώρο, συνεδρίασε για πρώτη φορά η Πολιτική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης.

Εδώ, λαμβάνονταν όλες οι αποφάσεις για τη διακυβέρνηση των ελεύθερων περιοχών και για την πορεία του αγώνα. Εδώ συγκροτήθηκε η πρώτη ελεύθερη «**Κυβέρνηση του Βουνού**», η ανώτατη πολιτική εξουσία της Ελλάδας, το συντονιστικό και καθοδηγητικό όργανο για όλα τα ζητήματα.

Εδώ, εμείς οι μεταγενέστεροι, ανταποκρινόμενοι στο ιστορικό μας χρέος, τοποθετήσαμε τις προτομές των μελών εκείνης της Κυβέρνησης, για να παραμένουν αιώνια ιστορικά σύμβολα. Να στενίζουν για πάντα τον ελεύθερο ορίζοντα και να κοσμούν την Ελευθερία που εκείνοι οραματίστηκαν στις 10 Μαρτίου του 1944.

Εδώ, εμείς, τιμούμε και πάλι σήμερα την ιστορία, ανασηκώνουμε μνήμες και επικαλούμαστε γεγονότα σπουδαία και βαρυσήμαντα.

Πιστεύουμε έτσι, ότι ανταποκρινόμαστε στο χρέος μας απέναντι σε κείνους που έδειξαν τον τρόπο, που άνοιξαν το δρόμο για την κατάκτηση της χιλιετήσιας της Λευτερίας.

Και ελπίζουμε ότι αποτίουμε έτσι τον ελάχιστο - έστω - φόρο τιμής σε πρόσωπα και καταστάσεις που κοσμούν φεγγοβόλα την ένδοξη ιστορία μας.

Αυτό είναι το καθήκον μας, αυτό πράττουμε μέχρι σήμερα και αυτό θα εξακολουθήσουμε να πράττουμε κάθε χρόνο...

Ευχαριστώ.

ΕΝΩΜΕΝΗ ΕΠΙΠΛΟΠΟΙΪΑ ΛΑΜΙΑΣ

4ο χλμ. Λαμίας-Στυλίδας
Λαμία
Τηλ: 22310-32191
fax: 22310-42095

ΞΥΛΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

Υπεύθυνος
κατασκευής
Δημ. Μαντής

Βασιλείου 5
Ν. Ευρυτανία - Λαμία
Τηλ: 22310-69146 22310-69272

ΕΞΑΤΜΙΣΕΙΣ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
Ταυγέτου 42 Κολιάτσου Αθήνα
Τηλ: 210. 2237288

Μιλτιάδης Θεοδωρόπουλος
Μηχανικός Τοπογράφος
Τηλ: 22370 21010, Καρπενήσι
210 7779109, Αθήνα
Πωλούνται διαμερίσματα

ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ

ΧΡΥΣΩ

Μια πραγματικά παρθένα φύση, εντελώς ανεπηρέαστη ακόμη, εκτείνεται στην κεντροδυτική Ευρυτανία, ανάμεσα στα ποτάμια Μέγδοβα (Ταυρωπό) και Αχελώο. Είναι ο ορεινός όγκος των Αγραφών, μια περιοχή τόσο δύσβατη που ακόμη και σήμερα η πρόσβαση σ' αυτήν είναι δύσκολη. Αν σας αρέσει πάντως η αίσθηση της επαφής με αγνούς ανθρώπους που δεν έχουν αίσθηση της "τουριστικής αξιοποίησης", μπορείτε να ξεκινήσετε για τα Αγραφα απ' όπου θα γυρίσετε σίγουρα ενθουσιασμένοι.

Στο δρόμο για το Αγγίριο, και αφού περάσουμε τη σιδερένια γέφυρα του Μέγδοβα, στρίβουμε δεξιά στη διασταύρωση προς Κερασσοχώρι. Από κει, κι αφήνοντας πίσω μας την ιστορική Βίνιανη φθάνουμε σε ένα νέο σταυροδρόμι. Από δω θα πάμε δεξιά προς Δάφνη και λίγα χιλιόμετρα αργότερα θα κάνουμε αριστερά προς τη Χρύσω. **Η Χρύσω είναι ένα αντιπροσωπευτικό αγραφιώτικο χωριό με μεγάλη ιστορία.** Βρίσκεται φωλιασμένη στους βόρειους πρόποδες του Καυκιού και ο δρόμος περνάει μέσα από επιβλητικά φαραγγια και θεόρατους γκρεμούς που κρέμονται πάνω από τον ταξιδιώτη λες και μια αόρατη δύναμη τους κρατάει στη θέση τους.

Κοντά στο χωριό υπάρχει μνημείο όπου μπορείτε να αποτίσετε φόρο τιμής στους μαχητές που στις 5-12-43 έδωσαν τη ζωή τους σε μια νικηφόρα μάχη με τους Ιταλούς που είχε όμως αποτέλεσμα να πυρποληθεί το χωριό.

Πλησιάζοντας θαυμάζουμε το **πανέμορφο εκκλησάκι του Αγ.Σεραφείμ Κορώνης** που βρίσκεται κουρνιασμένο μέσα στη φυσική αγκαλιά ενός απότομου βράχου. Ακριβώς δεξιά μας στο δρόμο βρίσκονται τα δυο παλιά μονότοξα γεφύρια που οδηγούσαν στο χωριό. Τεχνική αρτιότητα και καλλιτεχνική απόδοση είναι τα χαρακτηριστικά τους κι ο ευφάνταστος περιηγητής θα μπορέσει να αναπολήσει τα караβάνια των διαβατών που περνούσαν από δω για να πάνε στο Καρπενήσι την εποχή που το χωριό άκμαζε.

Και φτάνουμε τέλος στην πλατεία. Θεόρατα πλατάνια την περιτριγυρίζουν και το συνεχές κελάρυσμα του ποταμιού που περνά ακριβώς από κάτω γίνεται ουράνια μελωδία για τον έκπληκτο επισκέπτη. Μια επίσκεψη στις 7 βρύσες του χωριού θα σας μεταφέρουν αιώνες πίσω, προκαλώντας εύλογη απορία για τον κατασκευαστή τους, καθώς φαίνεται να έχουν επηρεαστεί από μια Αραβική τεχντρο-

πία, ή τουλάχιστον από την τέχνη του Μιστρά με τα περίεργα οξύρρυγχα τόξα τους να οδηγούν το βλέμμα προς τον ουρανό. Αφού γετούμε από το δροσερό νερό της πηγής, επισκεφτόμαστε τον ναό της Παναγίας, που το ξυλόγλυπτο τέμπλο του έχει φανερές ομοιοτητες μ' αυτό του "Σωτήρα" στην Αν. Φραγκίστα. Στο χωριό αυτό είχε ταφεί ο Βεληγκέκας που σκοτώθηκε το 1807 σε μάχη με τον Κατσαντώνη, ο οποίος τότε δρούσε σ' αυτά τα ορεινά τμήματα του νομού.

Από τη Χρύσω κατευθυνόμαστε στο Κερασσοχώρι. Είναι ένα κεφαλοχώρι που συγκεντρώνει την κίνηση όλων των γύρω χωριών και αποτελεί κέντρο στην διαδρομή από και προς τα Αγραφα. Εδώ υψώθηκε στις 10-5-1821 η σημαία της επανάστασης και υπάρχουν ίχνη αρχαίου τείχους. Η εκκλησία του χωριού χρονολογείται στα 1780 και έχει πολύ ενδιαφέρουσες τοιχογραφίες. Από το Κερασσοχώρι συνεχίζουμε βόρεια προς το Μάραθο, το χωριό απ' όπου κατάγονταν ο σταυραετός της κλεφτουριάς Κατσαντώνης. Το άγαλμα του ήρωα κοσμεί την πλατεία του χωριού και η εκκλησία των Αγ. Ταξιάρχων με εικόνες του 1771 αποτελεί ένα ακόμα αξιοθέατο. Συνεχίζοντας φτάνουμε στα Αγραφα, και από εκεί στα Βραγγιανά. Στο χωριό αυτό το 1662 είχε ιδρυθεί από τον Ευγένιο τον Αιτωλό σχολή απ' όπου ξεπήδησαν σπουδαία ονόματα δασκάλων εμψυχωτών του δουλωμένου γένους. Σώζεται μέχρι σήμερα το εκκλησάκι της Αγ. Παρασκευής με εικόνες του 1647 και κοντά σ' αυτό η πηγή "Φοντάνα" το δροσερό νάμα της οποίας δρόσιζε τον ευγενικό εκείνο δάσκαλο του γένους και στην οποία αφιέρωσε μια όμορφη επιγραφή.

Μετά τα Βραγγιανά βρίσκεται το Τροβάτο, το βορειότερο άκρο της Ευρυτανίας, όπου και το μοναστήρι της Παναγίας, στο οποίο έμαθε τα πρώτα του γράμματα ο Ευγένιος ο Αιτωλός. Σώζεται εκκλησάκι που χτίστηκε γύρω στα 1600 και έχει σπουδαίες εικόνες βυζαντινής τέχνης με επιγραφή 1644.

Θα μπορέσετε να την απολαύσετε καλύτερα τη διαδρομή προς τα χωριά των Αγραφών, αν κανονίσετε μια διανυκτέρευση σε κάποιο απ' αυτά, μιας και το συνολικό της μήκος είναι περίπου 100 χιλιόμετρα.

Το παραπάνω κείμενο το βρήκαμε στο Internet στη διεύθυνση http://paroutsas.jmc.gr/karpensite/agr_tour.htm

ΤΑ ΠΛΑΤΑΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ

Υπάρχει άραγε Χρυσιώτης που να ζει μακριά από το χωριό μας, είτε στιςτσιμεντοπόλεις της Αθήνας, της Λαμίας, της Θεσσαλονίκης και πολύ περισσότερο στο εξωτερικό, που να μην νοσταλγεί να βρεθεί έστω και για λίγο κάτω από τον ίσκιο τους, δίπλα στους γέρικους κορμούς τους, κάτω από τα δυνατά κλωνάρια τους, που ακουμπούν τον ουρανό;

Φυσικά η απάντηση είναι όχι, όλοι νοσταλγούμε να βρεθούμε κάτω από τα πλατάνια της πλατείας του χωριού μας.

Τα ψηλά, αγέρωχα, περήφανα και φιλόξενα πλατάνια της πλατείας που γνωρίζουν καλύτερα από κάθε άλλον τη νεότερη ιστορία της Χρύσως. Ποιος μπορεί να φανταστεί τι είδαν τα «μάτια» τους και τι άκουσαν τα «αυτιά» τους; Ποιος μπορεί να φανταστεί τι θα είχαν να μας πουν, αν μπορούσαν να μιλήσουν;

Θα μας έλεγαν για τις πολλές φορές που πόνεσαν και πρέπει να πόνεσαν πολύ όταν είδαν τους Ιταλούς και Γερμανούς κατακτητές να κάθονται στον ίσκιο τους, για

τον πόνο που ένωσαν, όταν έκαψαν το χωριό μας, για το αδελφικό μίσος που φώλιασε στις καρδιές των Ελλήνων στη διάρκεια του εμφυλίου και πολλές άλλες θλιβερές καταστάσεις.

Θα μας έλεγαν βέβαια και για τις χαρές που έζησαν, για τα κατορθώματα των Χρυσιωτών στην Εθνική αντίσταση, τα γλέντια και τους χορούς των Χρυσιωτών, τα τραγούδια που άκουσαν, τους μύθους και τις ιστορίες αλλά και τις φιλοσοφίες του τσίπουρου. Θα μας έλεγαν για τις πολλές γενιές των Χρυσιωτών που κάθισαν στον ίσκιο τους παίζοντας δηλωτή και τάβλι, για τα κλαρίνα και τα βιολιά που άκουσαν, αλλά και τόσα άλλα.

Ας είναι πάντα καλά τα πανύψηλα αυτά πλατάνια και ας είμαστε και εμείς καλά για να μπορούμε έστω και για λίγο κάθε καλοκαίρι να καθόμαστε κάτω από την καλοκαιρινή τους σκιά απολαμβάνοντας τον καφέ μας ή το τσίπουρο και το δροσερό αεράκι από την τσουκνίδα για να ηρεμεί η ψυχή μας.

Γρηγόρης Τριανταφύλλου

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ
ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας έχει προγραμματίσει να εκτελέσει τα παρακάτω έργα:

1. Επισκευή των κοινοτικών αποχωρητηρίων.
2. Αποπεράτωση του οστεοφυλακίου.
3. Διάθεση ποσού για κατασκευή τοίχου στο κάτω μέρος της πλατείας, όταν αρχίσουν τα έργα επέκτασής της.
4. Κατασκευή μνημείου πεσόντων.
5. Μελέτη για την ανακατασκευή της Νεροτριβιάς.
6. Μελέτη για την διαμόρφωση της περιοχής του Μύλου.
7. Μελέτη για ίδρυση Λαογραφικού Μουσείου.

ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Είναι ευγενής η προσπάθεια των κατοίκων του Αγίου Δημητρίου για τη συγκέντρωση χρημάτων, για την κατασκευή του τέμπλου της εκκλησίας και την κατασκευή της στέγης.

Προτείνουμε ο καθένας μας να ενισχύσει οικονομικά την προσπάθειά τους.

ΤΟ ΜΕΛΙ ΘΡΕΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΑ

Ιστορία

Η εκμετάλλευση της μέλισσας από τον άνθρωπο χρονολογείται από την πιο πρώιμη αρχαιότητα. Στους Αιγυπτιακούς παπύρους πριν από 3500 χρόνια αναφέρεται το μέλι ως θεραπευτικό μέσο. Στο βιβλίο της ζωής των αρχαίων Ινδών αναφέρεται ότι η ζωή παρατείνεται όταν στην καθημερινή διαίτα υπάρχει το γάλα και το μέλι. Το νέκταρ αποτελούσε την τροφή των αθάνατων Ολύμπιων θεών. Με μέλι ανατράφηκε ο Δίας από τη νύμφη Μέλισσα. Ο Ιπποκράτης συνιστούσε το μέλι για τη θεραπεία πολλών ασθενειών, το ίδιο και ο Αριστοτέλης που πίστευε ότι το μέλι παρατείνει τη ζωή. Οι Αιγύπτιοι προσέφεραν στους θεούς τους κηρύθρες με μέλι ως πολύτιμο δώρο αφοσίωσης και εξευμενισμού.

Στις Μυκηναϊκές πινακίδες της Γραμμικής Β ανάμεσα στα άλλα προϊόντα βασικής διατροφής αναφέρεται και το μέ-

λι.

Στα κλασικά χρόνια το μέλι ήταν ένα από τα συστατικά του μυτωτού (είδος χυλού). Τα όσπρια επίσης τα έτρωγαν κατά κανόνα με τη μορφή χυλού προσθέτοντας ανάμεσα στα άλλα και μέλι. Ευρύτητα διαδεδομένοι ήταν και οι πλακούντες (γλυκίσματα με πολλά αρτύματα: μέλι, ξηρούς καρπούς και μυρωδικά, δημιουργήματα των πλακουντοποιών).

Η παράδοση αναφέρει ότι όταν πέθανε ο Μέγας Αλέξανδρος τον τοποθέτησαν σε μέλι για να διατηρηθεί πολύ καιρό. Η Κλεοπάτρα, βασίλισσα της Αιγύπτου, χρησιμοποιούσε το μέλι για την περιποίησή της. Αλλά και στην περίοδο της Βυζαντινής αυτοκρατορίας το μέλι ήταν μέρος της διατροφής, ιδιαίτερα στα μοναστήρια. Σε κείμενα της εποχής αναφέρονται τα παρακάτω: "Πίνουμε και ζωμόν μετά μέλιτος" και "Ορύζιν με το μέλιν", "όξος τε και μέλιν εκ του ακάπνιν"

(αυτό που βγαίνει πριν καπνιστούν οι μέλισσες, το εκλεκτόν).

Τα νεότερα χρόνια πολλοί ερευνητές ασχολήθηκαν με τη μέλισσα.

Σήμερα το μέλι αποτελεί μια από τις βασικές τροφές είτε μόνο του είτε σε συνδυασμό με άλλες.

Η κοινωνία των μελισσών

Η κυψέλη έχει σχήμα τετράγωνο και αποτελείται από τους θαλάμους (σώματα), τη βάση, την οροφή (εσωτερικό κάλυμμα ή πλαστήρι), το στέγαστρο (εξωτερικό κάλυμμα), τα πλαίσια και την πόρτα. Η κυψέλη κατασκευάζεται από ξύλο, το οποίο πρέπει να προστατευτεί με το κατάλληλο βάψιμο. Συνήθως χρησιμοποιείται λευκό χρώμα.

Ένα συνηθισμένο μελίσσι αποτελείται από 30.000 μέλισσες, αλλά την άνοιξη ο πληθυσμός αυξάνεται κατά πολύ. Μέσα σε μία κυψέλη μπορούν να χωρέ-

σουν και δύο μελίσσια, αν χωριστεί η κυψέλη σε δύο διαμερίσματα.

Η κοινωνία των μελισσών αποτελείται από τη βασίλισσα, τις εργάτριες και τους κηφήνες.

Ο ρόλος της βασίλισσας είναι να γεννά αυγά και παρά το όνομά της ούτε δικαίωμα ούτε επιβάλλεται. Οι εργάτριες την ταΐζουν κατευθείαν στο στόμα.

Οι εργάτριες κάνουν όλες τις δουλειές μέσα και έξω από την κυψέλη.

Οι κηφήνες παράγουν θερμότητα και ζεσταίνουν το γόννο, αερίζουν την κυψέλη το καλοκαίρι κουνώντας τα φτερά τους. Διαμοιράζουν το νέκταρ και γονιμοποιούν τη βασίλισσα. Δεν είναι λοιπόν οι τεμπέληδες εραστές όπως συνήθως πιστεύουμε, αλλά ο ρόλος τους είναι σημαντικός.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ της Εταιρείας Ευρυτάνων Επιστημόνων στους Δήμους ΒΙΝΙΑΝΗΣ και ΦΡΑΓΚΙΣΤΑΣ (7-8/6/2003)

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Το Σάββατο, 7 Ιουνίου 2003, κλιμάκιο της Εταιρείας, αποτελούμενο από τον Πρόεδρο του Δ. Σ. της κ. Ευάγγελο Οικονόμου, τον Αντιπρόεδρο κ. Δημήτριο Τσέλιο και τον Γεν. Γραμματέα κ. Ιωάννη Ζούμπο, συνοδευόμενοι και από άλλα μέλοι φίλους και συνεργάτες της Εταιρείας, πήγαν με πούλμαν (40 περίπου άτομα) στην πρωτεύουσα του Δήμου Βίνιανης, το Κερασοχώρι για να επιδώσουν **ΤΙΜΗΤΙΚΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ και Μετάλλια** σε διακεκριμένους Ευρυτάνες του Δήμου αυτού και **ΒΡΑΒΕΙΑ επιμελείας** σε μαθητές των Σχολείων του Δήμου στη μνήμη ΠΑΥΛΟΥ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ.

Μετά ημίωρη στάση στα Καμένα Βούρλα και επίσκεψη στην Ι. Μονή ΑΓΑΘΩΝΟΣ, έφθασαν στις 7 μ.μ. στο Κερασοχώρι, όπου τους ανέμεναν ο Σεβ/τος Μητροπολίτης Καρπενησίου κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ, ο Δήμαρχος κ. Κων. Καράνης, εκπρόσωποι Αρχών και πολλοί κάτοικοι. Εκεί στην κεντρική πλατεία έγινε επιμνημόσυνη δέηση στην προτομή του Ευρυτάνα ήρωα του 1821 **ΚΩΝ/ΝΟΥ ΒΕΛΗ**, σύντομη ομιλία του Προέδρου και κατάθεση δάφνινου στεφάνου εκ μέρους της Εταιρείας Ευρυτάνων Επιστημόνων.

Όλοι μετά κατέβηκαν στο Διδακτήριο του Λυκείου Κερασοχωρίου, όπου στην αίθουσα Βιβλιοθήκης του, κατάμεστη από κόσμο, επιδόθηκαν **ΤΙΜΗΤΙΚΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ** στους εξής:

1. **Κων/νον Καράνην**, Δήμαρχον Βίνιανης, εκ Χρύσως Ευρυτανίας,
2. **Διαμαντίνη Στέλιον**, Πολιτικόν επιστήμονα, τ. Δ/ντήν Νοσ/μείων, εκ Βίνιανης,
3. **Μπακογιάννην Νικόλαον**, Συνταξιούχον Εκπ/κόν, εκ Βίνιανης,
4. **Τσιάκον Ηλίαν**, Θεολόγον - Νομικόν - Συγγραφέα, Δ/ντήν Νοσ/μείων, εκ Βίνιανης,
5. **Γκαρίλαν Βασίλειον**, Δικηγόρον Αθηνών - Καρπενησίου, εκ Κερασοχωρίου,
6. **Α/φούς Κων. Μάκκα** (Γεώργιον, Κων/νον, Αργύριον), Επιχειρηματίες εκ Κερασοχωρίου,

7. **Μάκκαν Λάμπρον**, Δικηγόρον - Πολιτευτήν Ευρυτανίας, εκ Κερασοχωρίου,
8. **Μάκκαν Χαράλαμπον**, Οικονομολόγον-στέλεχος Τραπεζών, εκ Κερασοχωρίου.
9. **Μήτσιου Ταξιδάρχην**, Φυσικόν - Δ/ντήν Γυμνασίου-Λυκείου Κερ/ρίου,
10. **Τριανταφυλλόπουλον Ανδρέαν**, Δικηγόρον Αθηνών, εκ Κερασοχωρίου,
11. **Μελισσοκομικόν Συνεταιρισμόν Κρέντης** (Πρόεδρο ν. Δ.Σ. κ. Αθ. Μάκκα),
12. **Σταμέλον Δημήτριον**, Δημοσιογράφον - Συγγραφέαν, εκ Μαραθέα Ευρ/νίας,
13. **Χηνάν Σωτήριον**, Δικηγόρον Αθηνών - Πειραιώς εκ Μαραθέα Ευρ/νίας,
14. **Ζανιάν Κων/νον**, Νομικόν-Πολιτικόν επιστήμονα, τ. Δ/ντήν ΕΙΝ εκ Μαυρομμάτας,
15. **Κουτρουλιάν Γεώργιον**, επιχειρηματίαν στην Αθήνα κ.α. εκ Μαυρομμάτας.
16. **Παππάν Κων/νον**, Συνταξ/χον Εκπ/κόν, τ. Πρόεδρο Νομ/κού Συμβουλίου εκ Μαυρομμάτας.
17. **Σαξώνην Θεοφάνην**, Νομικόν, Δ/ντήν Νομ. Υπηρεσίας ALPHA BANK εκ Μαυρομμάτας.
18. **Ζαγκόσην Δημήτριον**, Φυσικόν - Δ/ντήν Γενικού Λυκείου Καρπενησίου, εκ Χρύσως Ευρυτ.
19. **Καράνην Παναγιώτην**, Παρασιτολόγον - Καθηγητήν Παν/μίων Βόννης και Κολωνίας Γερμανίας, εκ Χρύσως Ευρυτ.
20. **Καρανίκον Ηλίαν**, Ιατρόν Ορθοπεδικόν, Δ/ντήν Κλιν. Γεν. Κρατ. Νοσ/μείου Αθηνών, εκ Χρύσως Ευρυτ.
21. **Μπετχαβάν Χαράλαμπον**, Συνταξ/χον Εκπ/κόν, κοινωνικόν λειτουργόν εκ Χρύσως,
22. **Πριόβολον Ιωάννην**, Ιατρόν Παθολόγον, επίκ. Καθηγητήν Παν. Αθηνών, εκ Χρύσως.
23. **Τάκην Νικόλαον**, Ιατρόν, Δ/ντήν Κλινικής Κρατ. Νοσ/μείου, εξ Αγ. Δημητρίου,

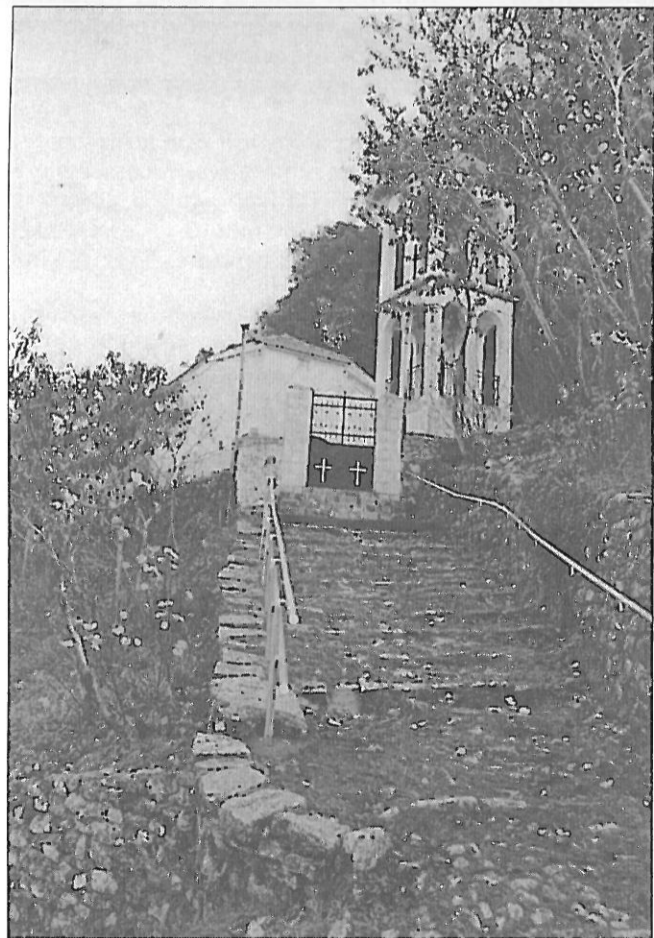
Βραβεία ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ και ΗΘΟΥΣ (μετά χρημ. ποσού και 4 βιβλίων δόθηκαν στους:

1. **Μάκκα Κων/να** του Γεωργίου εκ Κρέντης, του Γυμνασίου Κερασοχωρίου,
2. **Περούλα Μαρία** του Κων/νου, εκ Δυτικής Φραγκίστας, του Λυκείου Κερασοχωρίου,
3. **Γαζέτα Αρετή** του Βασίλειου, εκ Βίνιανης, του Δημοτικού Σχολείου Βίνιανης,
4. **Μπέσσαν Δημήτριον** του Ανδρέου, εκ Δάφνης, του Δημοτικού Σχολείου Δάφνης,
5. **Λάμπαν Παναγιώτην** του Κων/νου, εκ Κερασοχωρίου, του Δημ. Σχολείου Κερασοχωρίου,
6. **Ζιάκαν Γεώργιον** του Παναγιώτου, εκ Κρέντης, του Δημ. Σχολείου Κρέντης,
7. **Χειλάν Κων/νον** του Δημητρίου, εξ Αγ. Δημητρίου του Δημ. Σχολείου Χρύσως.

Μετά την επιτυχή αυτή εκδήλωση, η οποία καταχειροκροτήθηκε από τους παρασάντες, ο Δήμαρχος κ. Κ. Καράνης παρέθεσε δείπνο στο Τουριστικό Ξενώνα των ΕΛ.ΤΑ. στην ωραιότατη τοποθεσία "Διάσελο Κερασοχωρίου".

Η διανυκτέρευση έγινε στους Ξενώνες και ενοικιαζόμενα δωμάτια της Ανατολικής και Δυτικής Φραγκίστας, όπου οι διανυκτερεύσαντες έμειναν απόλυτα ευχαριστημένοι.

Από το Γραφείο Τύπου της Ε.Ε.Ε.

Οικοδομικές εργασίες
Γιώργος Τ. Μαντής
 Καρδίτσα
 Τηλ: 24410-73460

← Από τις ομορφιές του χωριού μας.
 Το καλντερίμι που οδηγεί στην Παναγία.

Ζαχαροπλαστείο
Κώστα Π. Καρανίκα
 Αμπελώνας Λάρισας
 Τηλ: 24920-32482
 Δεχόμαστε παραγγελίες
 Τούρτες-γλυκά-παγωτά
Όλα παραγωγής μας

ΗΜΕΡΙΔΑ ΣΤΟ ΚΕΡΑΣΟΧΩΡΙ ΜΕ ΘΕΜΑ: «LEADER+»

Την Τετάρτη 25 Ιουνίου πραγματοποιήθηκε στο Κερασοχώρι, σε αίθουσα του Γυμνασίου, ημερίδα με θέμα "LEADER+".

Η LEADER+ είναι μια πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία έχει ως βασικό σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της υπαίθρου μέσα από μία συνεχή ανάπτυξη. Η ανάπτυξη αυτή επιτυγχάνεται μέσα από δραστηριότητες των κατοίκων, που αξιοποιούν τους φυσικούς, ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους του τόπου τους, αναδεικνύουν τις ομορφιές του, ανακαλύπτουν νέες πηγές εισοδήματος και παράλληλα προστατεύουν τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά.

Στα πλαίσια της LEADER+, οι άνθρωποι της υπαίθρου:

- Συμμετέχουν ενεργά και αποφασίζουν οι ίδιοι για την αναπτυξιακή προσπάθεια που γίνεται στην περιοχή τους,
- προβαίνουν σε μικρές επενδύσεις που δημιουργούν όμως έναν ιδιαίτερα παραγωγικό ιστό,
- κάνουν οι ίδιοι πράξη όσα οραματίζονται για την περιοχή τους.

Στην ημερίδα συμμετείχαν περίπου 30 δημότες, αγρότες επιχειρηματίες, ξενοδόχοι, καφεπαντοπώλες κ.λ.π.

Εισηγητές ήταν ο κ. Ιπποκράτης Μπιρμπίλης, συντονιστής του προγράμματος και η κ. Ευφροσύνη Δελή.

Στο πρόγραμμα LEADER+ μπορεί να υποβάλει επενδυτική πρόταση κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, κάτοικος ή μη της περιοχής εφαρμογής του τοπικού προγράμματος. Οι γυναίκες και οι νέοι θα προτιμηθούν έναντι των υπολοίπων. Οι τομείς δράσης του LEADER+ θα είναι:

- Επισκέψιμα αγροκτήματα: εκτάσεις 20 στρεμμάτων για φάρμες, ξενώνες, ξενοδοχεία.
 - Εκσυγχρονισμός ξενώνων-ξενοδοχείων, εστιατορίων, παραδοσιακών καφενείων.
 - Εκτροφεία θηραμάτων (όχι σε δημόσιες εκτάσεις).
 - Βελτίωση καταφυγίων θηραμάτων.
- Η χρηματοδοτική ενίσχυση ανέρχεται στο 55% της δαπάνης.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να παίρνουν πληροφορίες από το Δήμο Βίνιανης.

Μας διαβάζετε και σας ευχαριστούμε αλλιά μην ξεχνάτε τη συνδρομή σας

ΨΗΣΤΑΡΙΑ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ "ΤΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ"

Φαγητά της ώρας
Πλήρης εξυπηρέτηση

Δημ. Αρκουμάνης
Άγιος Δημήτριος Ευρυτανίας
 Τηλ: 22370 31755 & 22370 31250

ΤΟ ΜΕΛΙ: ΘΡΕΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΑ

Συνέχεια από την 4η σελ.

Η γλώσσα των μελισσών

Οι μέλισσες συνεννοούνται μεταξύ τους με χορό, συχνά με σπαρταριστό ρυθμό, ηχητικές εκπομπές και οσμές.

Σχέσεις μελισσών από διαφορετικά μελίσσια

Οι μέλισσες δεν δέχονται ξένη μέλισσα ή βασίλισσα μέσα στην κυψέλη τους. Οι φύλακες που προστατεύουν την είσοδο την αντιλαμβάνονται αμέσως, την πλησιάζουν, την ψάχνουν με τις κεραίες τους και την πετούν έξω από την κυψέλη ή την σκοτώνουν με το κεντρί τους, αν επιμένει να μπει. Εξάφραση κάνουν για τους κηφήνες, που είναι καλοδεχούμενοι σε όποια κυψέλη κι αν μπουν, καθώς και για τις μέλισσες, που με γεμάτο τον πρόβολο με νέκταρ και τα πόδια από γύρη, μπαίνουν κάποτε κατά λάθος σε ξένη κυψέλη και γίνονται δεκτές φιλικά.

Διάρκεια ζωής

Η βασίλισσα ζει μέχρι 4-5 χρόνια, αλλά ύστερα από το δεύτερο χρόνο της ζωής της αρχίζει να γερνάει, λιγοστεύει ο αριθμός των αυγών που γεννάει και γι' αυτό συνήθως οι εργάτριες την αντικαθιστούν. Η εργάτρια ζει μέχρι 40 μέρες. Ο κηφήνας ζει 4 μέχρι 5 μήνες.

Αναπαραγωγή

Όταν εκκολαφθεί από το βασιλικό κελί ή βασιλοκύτταρο η βασίλισσα τις πρώτες 2-3 μέρες περιφέρεται μέσα στην κυψέλη σαν ξένη, αδιάφορη για τις μέλισσες που την τριγυρίζουν, όπως και εκείνες είναι αδιάφορες για τη νέα βασίλισσα, την οποία ούτε περιποιούνται ούτε την τρέφουν. Την τρίτη μέχρι την πέμπτη ημέρα από την εκκόλαψη της, εφόσον ο καιρός είναι καλός, ηλιόλουστη ημέρα χωρίς άνεμο, βγαίνει στη σανίδα πτήσης της κυψέλης και κάνει μερικές δοκιμαστικές πτήσεις διαγράφοντας κύκλους μπροστά στην κυψέλη, χωρίς να απομακρυνθεί περισσότερο από δύο τρία μέτρα, με το κεφάλι πάντα γυρισμένο προς την κυψέλη, σηματοδοτώντας τη θέση της κυψέλης της σε σχέση με τα αντικείμενα που την περιτριγυρίζουν. Όταν έπειτα από αλληπάλληλες τέτοιες πτήσεις χαράζει στο μνημονικό της την τοποθεσία της κυψέλης της, τότε ξεκινάει με ορμή για το γαμήλιο ταξίδι και αμέσως τρέχουν κατόπι της οι κηφήνες της κυψέλης και των άλλων κυψελών, όσοι πετούν στην περιοχή εκείνη, προσελκόμενοι από την ουσία που εκκρίνουν οι σιαγονικοί αδένες της βασίλισσας. Το ζευγάρι με τον κηφήνα γίνεται πετώντας ψηλά στον αέρα. Η βασίλισσα ζευγαρώνει με τον πρώτο κηφήνα που την πλησιάζει από τους πολλούς που την κυνηγούν και αυτός φυσικά θα είναι ο πιο ταχύς και ο πιο δυνατός για να μπορέσει να την φτάσει στο φρενιασμένο πέταγμα της. Πάντως το τίμημα της επιτυχίας του κηφήνα να γονιμοποιήσει τη βασίλισσα είναι ο θάνατος, γιατί στο ζευγάρι αποσπώνται τα γεννητικά του όργανα και πέφτει νεκρός από τον ακρωτηριασμό.

Μετά το γαμήλιο πέταγμα η βασίλισσα επιστρέφοντας στην κυψέλη της καθιερίζεται από τις μέλισσες, ακολουθεί ανάπαυση 48 ωρών και αμέσως κατόπιν αρχίζει να γεννάει. Όταν γεννήσει 80 με 100 αυγά σταματά λίγα λεπτά για να ξεκουραστεί και να πάρει τροφή. Τότε αμέσως οι μέλισσες που την περιτριγυρίζουν τη χαϊδεύουν με τις κεραίες τους και την τροφοδοτούν μέσα στο στόμα με βασιλικό πολτό.

Αναζήτηση τροφής

Οι μέλισσες μπορούν να απομακρυνθούν μέχρι 3-4 χιλιόμετρα από την κυψέλη προς αναζήτηση τροφής.

Πώς οι μέλισσες φτιάχνουν το μέλι

Η πρώτη ύλη του μελιού είναι το νέκταρ από το οποίο παράγεται το ανθόμελο και το μελίτωμα. Το νέκταρ το παίρνουν οι μέλισσες από τα άνθη, ενώ το μελίτωμα προέρχεται από τα παράσιτα των φυτών.

Τα παράσιτα απορροφούν το χυμό, ο οποίος περνά από το πεπτικό τους σύστημα και σχηματίζεται το μελίτωμα, το οποίο χρησιμοποιούν για τις ανάγκες τους. Αυτό που περισσεύει βγαίνει με μορφή σταγονιδίων, που οι μέλισσες απομυζούν από το σώμα των παρασίτων ή από τα φύλλα των φυτών όπου πέφτει το μελίτωμα.

Οι συλλέκτριες προσθέτουν στο νέκταρ και στο μελίτωμα σάλιο και το μεταφέρουν στις κυψέλες. Εκεί το μοιράζουν στις εργάτριες και στους κηφήνες. Μέχρι να τοποθετηθεί στα κελιά περνά πολλές φορές από τη μια μέλισσα στην άλλη και κάθε φορά προστίθεται σάλιο, το οποίο μεταβάλλει τα σάκχαρα. Το υγρό πιπιλίζεται από τις μέλισσες πολλές φορές, 15-20 λεπτά. Η διαδικασία αυτή συμπυκνώνει το υγρό. Κατά τη διάρκεια πολλών ημερών εξατμίζεται το νερό και η πυκνότητα του υγρού αυξάνει σε σάκχαρα ώσπου να φτάσει στο 70 με 80%. Στη συνέχεια οι μέλισσες καλύπτουν το συμπυκνωμένο μέλι με ένα κάλυμμα από κερί.

Η σύνθεση του μελιού εξαρτάται από πολλούς παράγοντες.

Τα είδη φυτών απ' όπου συλλέγουν οι μέλισσες το νέκταρ και το μελίτωμα.

Τη φύση του εδάφους

Τη ράτσα μελισσών

Τη φυσική κατάσταση του μελισσιού κ.α.

Τα μέλια των μελιτωμάτων έχουν σκούρο χρώμα και κρυσταλλοποιούνται λίγο σε αντίθεση με τα μέλια του νέκταρος.

Η χημική σύνθεση του μελιού ποικίλει από είδος σε είδος. Το μέλι περιέχει τα παρακάτω συστατικά:

Νερό

Γλυκόζη

Φρουκτόζη

Μαλτόζη

Σακχαρόζη

Άλλα σάκχαρα, οξέα, ένζυμα και βιταμίνες.

Υπάρχουν πολλές κατηγορίες μελιού που η κάθε μια έχει τις ιδιομορφίες της και τα χαρακτηριστικά που την κάνουν

να ξεχωρίζει από τις άλλες. Το **θυμαρίσιο μέλι με το άρωμά του και την ευχάριστη γεύση θεωρείται από τα καλύτερα.**

Επίσης της ελάτης, της πορτοκαλιάς, του ρεικιού, του ηλιάνθου της καστανιάς, του πεύκου και του βαμβακιού είναι μερικές από τις πιο γνωστές κατηγορίες μελιού.

Το μέλι που αγοράσατε κρυστάλλωσε. Μήπως είναι νοθευμένο;

Η απάντηση είναι όχι. Η κρυστάλλωση του μελιού έχει σχέση με την πρόλευση και τα συστατικά του. Εξάλλου το μέλι είναι από τα ελάχιστα που είναι δύσκολο να νοθευτούν.

Θρεπτική αξία του μελιού

Τα σάκχαρα του μελιού είναι απλά, απορροφούνται αμέσως, γι' αυτό και το μέλι είναι μια γρήγορη πηγή ενέργειας για τον οργανισμό για τους αθλητές, τα παιδιά, τις εγκύους, τους αρρώστους και για κάθε ταλαιπωρημένο οργανισμό. Το μέλι έχει ανόργανα στοιχεία γνωστά σαν ιχνοστοιχεία, τα οποία παίζουν σπουδαίο ρόλο στον μεταβολισμό και τη θρέψη, είναι συστατικά του σκελετού και των κυττάρων, συμμετέχουν σε διάφορα ενζυμικά συστήματα και τέλος ρυθμίζουν την οξύτητα του στομάχου.

Η συγκέντρωση των βιταμινών που έχει το μέλι δεν είναι αρκετή για τις ημερήσιες ανάγκες μας, βοηθούν όμως στην απορρόφηση των σακχάρων με την προϋπόθεση ότι δεν έχει προηγηθεί βραχυπρόθεσμη ή νοθευση, οπότε μειώνεται τόσο η θρεπτική, όσο και θεραπευτική αξία του μελιού.

Θεραπευτική αξία του μελιού

Τα συστατικά στοιχεία του μελιού του δίνουν αδιαφιλονίκητες ιατρικές ιδιότητες.

Έχει αντισηπτικές ιδιότητες, είναι τονωτικό, αυξάνει το ρυθμό λειτουργίας της καρδιάς, μειώνει προβλήματα έλκους στο στομάχι, ανακουφίζει από την άπνεια, τη δυσκοιλιότητα, τους πονόλαιμους και γενικά συμβάλλει στην καλή λειτουργία του οργανισμού. Η κατανάλωση μελιού βοηθά στη γρηγορότερη αποκατάσταση της υγείας σε περιπτώσεις αναιμίας λόγω του σιδήρου που περιέχει. Βοηθά επίσης σημαντικά στον ταχύτερο μεταβολισμό του οιοπνεύματος με αποτέλεσμα να απαλλάσσεται κανείς γρηγορότερα από την κατάσπαση μέθης.

Έχει αντιμικροβιακή δράση και εμποδίζει την ανάπτυξη των βακτηρίων και άλλων παθογόνων οργανισμών. Είναι χρήσιμο για την επούλωση και τον καθαρισμό ή την απολύμανση πληγών και εγκαυμάτων.

Σε ενδοφλέβιες ενέσεις, ύστερα από ειδική επεξεργασία καταπολεμά τους ίκτερους, τις φαγούρες και ρυθμίζει το ρυθμό της καρδιάς.

Τα παιδιά που τρέφονται με μέλι είναι πολύ πιο αναπτυγμένα από αυτά που τρέφονται με ζάχαρη.

Άλλα προϊόντα

Δηλητήριο, πρόπολη, κερί, βασιλικός πολτός που είναι πλούσια πηγή βιταμινών, ανόργανων στοιχείων και αμινοξέων, γύρη.

Παράγωγα

Υδρομέλο ή υδρομέλι: που είναι ποτό.

Φαγητά & γλυκίσματα

Δίπλες, μουςτοκούλουρα, μπακλα-

βάς, μελομακάρονα, μελόπιτα, λουκουμάδες, κανταΐφι, γλυκό καρπούζι, τρίγωνα, φρυγανιές γαλλικές, σκαλτσούνια, κολοκυθόπιτα νησίσιμη, κουλουράκια λεμονιού, σβίγγοι, χαλβάς, παστέλι, μελοραβανί, γιαούρτι με καρύδια και μέλι, τυρί με μέλι, πολυσπόρια, γύρη με σίπουρο (μεζές στη Σάμο), το αναψυκτικό των αρχαίων, ο κικεών, είναι μερικά από τα φαγητά, τα γλυκίσματα και ποτά που περιέχουν μέλι.

Η μέλισσα στην τέχνη

"Κι άσπρα, γαλάζια, κόκκινα καλούν χρυσό μελίσι", Σολωμός

"Το 'να χέρι μου κρατεί μέλισσα θεόρατη", Ελύτης

"Την άλλη από τη μέλισσα, χαρά στον άντρα που πάρει", γράφει ο Σιμωνίδης ο Αμοργίνος για την προκομμένη γυναίκα.

Σε Ομηρικό ποίημα αναφέρεται: "Τρεις σεβάσμιες φτερωτές παρθένες που μάντευαν τρώγοντας μέλι".

Στο μυθιστόρημα του Λουντέμη ο βασιλικός ήρωας ονομάζεται Μελίσιος.

Οι τρεις ιεράρχες χαρακτηρίζονται ως "μελίρρυτοι ποταμοί της σοφίας" στο απολυτικό τους.

"Μέλισσα" τίτλος θεατρικού έργου του Καζαντζάκη.

"Μελισσοκόμος" τίτλος ταινίας του Θόδωρου Αγγελόπουλου.

"Κερένια κούκλα" θεατρικό έργο του Χρηστομάνου.

"Μάγια η μέλισσα" σειρά κινουμένων σχεδίων.

"Η εποχή της Μελισσάνθης" κύκλος τραγουδιών του Μάνου Χατζηδάκη.

"Κι ύστερα ήρθαν οι μέλισσες" το τελευταίο μυθιστόρημα του Γιάννη Ξανθούλη.

Το μοτίβο της μέλισσας το συναντάμε στη μικρογραφία, τη διακοσμητική, τη ζωγραφική και γενικότερα στην τέχνη από αρχαιότερα χρόνια.

Το κερί, προϊόν της μέλισσας, χρησιμοποιείται για κατασκευή ομοιωμάτων (κέρινα ομοιώματα). Πχ στα Μουσεία Βρέλλης, Μαντάμ Τυσσώ, Αγίας Παρασκευής Μάνδρας Θέρμου.

Γιατί μέλι και όχι ζάχαρη

Υπάρχουν δεκάδες βιβλία γραμμένα για το μέλι, που εξυμνούν το θαυμάσιο αυτό προϊόν της φύσης.

Για το μέλι δεν έχει γραφτεί τίποτε εναντίον.

Αντίθετα η ζάχαρη έχει κατηγορηθεί για πληθώρα παρενεργειών στον άνθρωπο. Το υψηλό επίπεδο χοληστερίνης, οι πονοκέφαλοι, η κούραση, η ερεθιστικότητα, η δυσκοιλιότητα αποδίδονται κατά ένα μέρος στην κοινή ζάχαρη.

Η ζάχαρη είναι ένα βιομηχανοποιημένο προϊόν αποτέλεσμα χημικής επεξεργασίας.

Το μέλι είναι ένα φυσικό βιολογικό προϊόν, κατευθείαν από τη φύση και δεν επιδέχεται καμιά επεξεργασία.

Η ζάχαρη αποτελείται αποκλειστικά από ζαχαρόζη.

Το μέλι περιέχει τουλάχιστον 180 διαφορετικές ουσίες, οι οποίες διασυνδέονται οργανικά με τέτοιο τρόπο ώστε κανείς μέχρι τώρα δεν μπόρεσε να φτιάξει τεχνητά, παρά τη γνωστή σύνθεση.

Τρώτε, λοιπόν, μέλι και μάλιστα ελληνικό, το οποίο είναι από τα καλύτερα στον κόσμο, γιατί:

Είναι ένα άριστο φυσικό προϊόν με πλήθος θρεπτικών και θεραπευτικών ιδιοτήτων.

Συμβάλλετε στη διατήρηση και τη βελτίωση της φύσης.

Βοηθάτε την ελληνική μελισσοκομία και οικονομία.

ΕΘΝΙΚΗ

Η ΠΡΩΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΧΑΛΚΙΑ
Ασφαλιστικός Σύμβουλος

Α.Ε.Ε.Γ.Α. "Η ΕΘΝΙΚΗ"
ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Καρπενήσι: Τηλ. 22370-25055 - 6
• Αθήνα: 210 9013437 Κιν. 6974 763630

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΛΑΜΙΑΣ-ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ

Χρ. Μαρούλης

Αθήνα: Ορφώως 192Β

Αιγάλεω τηλ: 210-3457819

Λαμία: Σ.Σ. Λιανοκλαδίου τηλ: 2231061761 & 2231062022

Καρπενήσι: Ξηριάς τηλ: 2237025925

Κοινωνικά

Βαπτίσεις

• Την Κυριακή 15 Ιουλίου έγινε η βάπτισή της κόρης του Γρηγορίου Μαρούλη στη Χρύσω.

Ανάδοχος ήταν ο Γεώργιος Κων. Καρανίκας και το όνομα Μαρία.

Ακολούθησε πλούσιο γεύμα στην ταβέρνα «Ο ΕΛΑΤΟΣ» και παραβρέθηκαν περισσότερα από 120 άτομα. Όλα ήταν πλούσια και καλά οργανωμένα. Ακολούθησε χορός μέχρι το απόγευμα.

Ευχόμεθα να τους ζήσει.

Γάμοι

• Το Σάββατο στις 5 Ιουλίου 2003 τελέστηκε ο γάμος του συγχωριανού μας Ηλία Γ. Ράμμου στον Άγιο Κωνσταντίνο Φθιώτιδας.

Ακολούθησε δεξίωση στο κέντρο «ΑΣΤΕΡΙΑ».

Στο ζευγάρι ευχόμαστε να ζήσουν ευτυχισμένοι.

Θάνατοι

• Απεβίωσε στην Αθήνα ο Γεώργιος Χ. Αναγνωστάκης στις 4-5-2003 και ετάφη στο Νεκροταφείο Ζωγράφου. Ήταν εκλεκτό μέλος του Συλλόγου Χρυσιωτών.

Τους οικείους του συλλυπούμεθα θερμά.

Νεκρολογίες

Γεώργιος Χ. Αναγνωστάκης

Γεννήθηκε στη Χρύσω το 1908. Τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο του χωριού, πήγε στο Σχολαρχείο στο Καρπενήσι και μετά στην Αθήνα όπου τελείωσε το 8ο Γυμνάσιο. Στρατεύτηκε και υπηρέτησε στο 5ο

Σύνταγμα Τρικάλων. Εργάστηκε στην καπνοβιομηχανία «ΚΑΠΡΙΣ» λίγα χρόνια και μετά διορίστηκε στην Τράπεζα Ελλάδος το 1936. Υπηρέτησε 10 χρόνια στην Κεντρική και Δυτική Μακεδονία. Στην Κατοχή συνελήφθη από τους Γερμανούς και έμεινε φυλακισμένος έξι μήνες στο στρατόπεδο Παύλου Μελά. Μετατέθηκε το 1946 στην Καρδίτσα όπου και παντρεύτηκε την εκλεκτή σύζυγό του Νίτσα και απέκτησαν δύο παιδιά, το Δημήτρη και την Αθηνά. Ο Δημήτρης έγινε γιατρός και η Αθηνά φαρμακοποιός. Ευτύχησε να δει τρία εγγόνια. Μετατέθηκε το 1961 στην Αθήνα και βγήκε στη σύνταξη το 1969.

Ήταν λεβέντης και αρχοντάνθρωπος. Όπου περνούσε έκανε μόνο φίλους. Τιμιός, εργατικός, νοικοκύρης έχαιρε της εκτιμήσεως των συναδέλφων του, των χωριανών, των φίλων του.

Για μένα αείμνηστε μπαρμπα-Γιώργο υπήρξε θεός και πατέρας και ό,τι έγινε το οφείλω σε σένα και τη σεβαστή θεία.

Στάθηκες και σε μένα πατέρας και προστάτης καθώς και στην οικογένεια του αγαπημένου σου αδελφού, που χάθηκε τόσο νωρίς.

Μένεις πάντα σε μας ο λεβέντης γέρος και σε είχαμε όλοι σε εκτίμηση και σεβασμό.

Ήσουν ο Πατριάρχης της γενιάς μας και σε καμαρώναμε.

Μας έφυγες όμως από κοντά μας, όρθιος και με πλήρη διαύγεια, όπως άξιζε σε 'σένα.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Αττικής γης που σε σκέπασε.

Θα είσαι πάντα κοντά μας, θα σε θυμόμαστε πάντα και θα είσαι το υπόδειγμά μας.

Σου το υποσχόμεθα.

Γιὰ σου αξέχαστε θείε-πατέρα.

Χαρ. Μπετσαβός

Η Πανευρυτανική τίμησε τον Μιχάλη Σταφυλά

Με τιμητική πλακέτα τίμησε η Πανευρυτανική Ένωση τον συγγραφέα, λογοτέχνη και εκδότη Μιχάλη Σταφυλά σε ειδική εκδήλωση που έγινε στα πλαίσια της γενικής της συνέλευσης στις 15/2/2003. Σύντομη αναφορά στο έργο του έγινε από τον φιλόλογο Ηλ. Λιάσκο.

Πρωτομαγιά

Απλοί εργάτες στη ζωή
δούλοι να μην γενεϊτε
ο άρχοντας με κόπους σας
τρώει και κινείται.

Ένα κερύ στην εκκλησιά
τίποτα παραπάνω
πλούτοι δεν χρειάζεται ο Θεός
στον κόσμο τον επάνω.

Τον άρχοντα τον τύρανο
μην τον χειροκροτείτε
ο τρόπος που γεννήθηκε
ίδιος με σας σκεφτείτε.

Αυτοί κηφήνες πονηροί
ο ιδρώτας σας τους θρέφει
ξεχνούνε πως το άδικο
τους ίδιους καταστρέφει.

Μην βγάζετε το καπέλο σας
μην σκύβετε κεφάλι
με τους ανθούς των κόπων σας
θρέφονται οι μεγάλοι.

Μαντής Γεώργιος

ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

- Καθαρίστηκαν οι δρόμοι, ο κεντρικός και οι αγροτικοί.
- Πετάχθηκαν τα μπάζα στη στροφή του Κώστη.
- Στις 5/7 δημοπρατήθηκε η πλακόστρωση της πλατείας.
- Θα δημοπρατηθούν οι αναπλάσεις στα Διαμερίσματα του Δήμου.
- Αντικαταστάθηκαν τα καλώδια των τηλεφώνων με καινούργια από το κουτί έως την συσκευή από τον ΟΤΕ.

Παραδοσιακές συνταγές

Ζυμαρόπιτα με κολοκύθι

Υλικά

6 Αυγά

1 φλιτζάνι γάλα

4 φλιτζάνια αλεύρι

½ Kg τυρί φέτα

5 φλιτζάνια τριμμένο κολοκύθι

Αλάτι

1 φλιτζάνι λάδι

Εκτέλεση

Σε κατάλληλη λεκανίστα ρίχνουμε το κολοκύθι τριμμένο, 5 αυγά χτυπημένα, το γάλα, το αλάτι και τέλος το αλεύρι.

Ανακατεύουμε με το χέρι τα υλικά ώστε να γίνουν όλα μαζί χυλός μέτριας πυκνότητας. Τότε προσθέτουμε και το τυρί θρυμματισμένο με το χέρι μας σε μικρά κομματάκια.

Όλο το υλικό το ρίχνουμε σε ταψί αλειμμένο με λάδι και πασπαλισμένο στη βάση του ελαφρά με σιμιγδάλι.

Χρειάζεται προσοχή στην επιλογή του ταψιού ώστε να είναι κατάλληλο σε μέγεθος για να γίνει η πίτα μας λεπτή και τραγανή.

Πάνω στην απλωμένη ζύμη τέλος ρίχνουμε το λάδι και απλώνουμε 1 αυγό χτυπημένο με λίγο γάλα.

Την ψήνουμε σε ζεστό φούρνο για περίπου μία ώρα.

Καλή επιτυχία.

GUS KOSTOPANAGIOTIS
804-792-8817
2320 Riverside Drive
Danville, VA 24540

ΚΑΦΕ - ΓΑΛΑΚΤΟΠΩΛΕΙΟ

Η ΔΡΟΣΙΑ

Γρηγ. Μαρούλης
Κύπρου & Σόλωνος 19 Λαμία
Τηλ: 22310-42146

ΜΟΥΡΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις
Επισκευές ηλεκτρικών ειδών

Τηλ: 22370-23481 ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

Όμορφιές του χωριού μας
Ο δρόμος προς τις Βρύσες

Ο ΓΕΩΡΓΟΣ

Τη μοίρα σας ζηλεύω, γεωργοί
αμπελουργοί, σποριάδες, δενδροκόμοι
που καρτεράτε απ' τη μητέρα γη
το μεροφάι και το γηροκόμι.

Γ. ΑΘΑΝΑΣ

Ο βασιανισμένος. Έτσι θα μπορούσε κανένας να τον πει. Γιατί όλη του η ζωή είναι μια αγωνία κι ένας διαρκής αγώνας. Δουλεύει σκληρά και σπάνια τα καταφέρνει να πάρει ανταμοιβή για τους κόπους του. Ανάποδες καιρικές συνθήκες, άγωνα ξέρα, φτωχό το χωράφι, το τσάκισμα των σπαρτών απ' το χαλάζι, πότε αναβροχιά κι άλλοτε πλημμύρα, μπορούν απ' τη μια ώρα στην άλλη, να ρημάξουν τους καρπούς του μόχθου του. Ο καθένας στο χωριό είναι γεωργός. Άλλος λιγότερο, άλλος περισσότερο, δεν έχει σημασία.

Έχει κι αυτός, λίγα χωράφια πού τα καλλιεργεί όπως όλοι - μόνος του και του χαρίζουν αυτό τον επίζηλο επαγγελματικό τίτλο.

Δεν έχει τρακτέρ, ούτε αλωνιστικές μηχανές. Πιστεύει στα πατροπαράδοτα και δυσκολεύεται να παραδεχτεί νέους τρόπους στην καλλιέργεια. Καλλιεργεί τη γη με τα πρωτόγονα ακόμα μέσα. Το ζευγάρι «με δυο βόδια μπρος κι ένα πίσω» όπως λένε μερικοί, το αλέτρι που φτιάχνει συχνά μόνος του και το τσαπί.

Μ' αυτά τα μέσα εργάζεται και παλεύει για να αποσπάσει απ' τη γη το ψωμί που χρειάζεται η οικογένειά του για όλη τη χρονιά, πράγμα που ποτέ δεν καταφέρνει.

Πότε δε βρέχει και τα σπαρτά του ξεραίνονται, πότε βρέχει πολύ και τα παίρνει η πλημμύρα, πότε πέφτει σύννεφο ή ακρίδα και τα ρημάζει, πότε η ζέστα με τα κάματα και πότε το κρύο με τις παγωνιές, πάντα κάτι ανάποδο έρχεται και προκοπή δε βλέπει.

Πλακώνει η καρδιά του με την κάθε συμφορά, αλλά κάθε φορά που ξανασπέρνει, φουντώνει μέσα του η ελπίδα, βέβαιος ότι του χρόνου θάχει μια καλή σοδειά. Είναι τόσο αισιόδοξος που, ενώ πέθανε, λέει η ιστορία μας, κάποιος γεωργός, η καρδιά του εξακολουθούσε νάχει γραμμένο μέσα της το ίδιο ελπιδοφόρο μήνυμα «του χρόνου καλύτερα».

Με το χάρμα της μέρας ρίχνει στο σακούλι του ένα ξεροκόμματο κι ένα κρεμμύδι, αν βρίσκεται και καμιά ελιά, κάνει το σταυρό του και ξεκινάει. Πολλοί απ' τις πολιτείες ζηλεύουν τη ζωή του με τον καθαρό αγέρα και το φρέσκο αυγό κάθε φορά που του το λένε στις εκλογές, πείθεται πως έτσι πρέπει νάναι, αφού έτσι το ξέρουν τόσοι και τόσοι γραμματισμένοι άνθρωποι.

Το βράδυ γυρνώντας θα σταθεί στο καφενείο του χωριού εκεί κάτω από τον πλάτανο για να κουβεντιάσει λίγο, πίνοντας το ντόπιο δυνατό ρακί που θα τον ξεκουράσει.

Περιμένει πάντα να τον ρωτήσουν για τα βάσανα και τη δουλειά του, μα κι ακόμα αν δεν

τον ρωτήσουν, θα τα πει μόνος του για να ξελαφρώσει.

“Καλό φαίνεται ρε Βασίλη, αλλά κρέμεται στον καιρό. Αν ρίξει μια βροχή στο σκάλο, καλά θα πάει. Τέτοια καλαμπόκια δεν ήταν πέρυσι. Να δεις και κείνο το διπλανό του Κώστα είναι μια χαρά...”.

Και θα συνεχίσει έναν ατέλειωτο μονόλογο για το τι θα κάμει και τι θα γίνει, λες και αποτελεί ο ίδιος το κέντρο της δημιουργίας. Αλλά μήπως δεν είναι ο γεωργός ένας δημιουργός; Ανασταίνει κάθε χρόνο τόσες ζωές μέσ' απ' τη γη και ζει με το χαμό τους.

Πολύ λίγο θα γνοιαστεί για τη διεθνή κατάσταση. Είναι ακατατόπιστος σ' αυτά τα ζητήματα. Εφημερίδα δε διαβάζει, ραδιόφωνο δεν ακούει, πού θέλεις να τα ξέρει όλα τούτα τα μπερδεμένα πράγματα; Εξ άλλου δεν έχει και τον καιρό ν' ασχοληθεί. Αυτά είναι για τους αργόσχολους. Αυτός ξέρει μόνο πως η γη είναι σκληρό αφεντικό και πρέπει να κουραστεί πολύ για να το καλοπιάσει. Ξέρει πως αν δουλέψει καλά το χωράφι του, όλα θα πάνε καλά και θα ζήσει την οικογένειά του το χειμώνα. Τ' άλλα δίνουν ψωμί; αναρωτιέται.

Εκείνο που θέλει να μαθαίνει είναι αν δίνει η Αγροτική Τράπεζα κανένα γεωργικό δάνειο, λίπασμα, εργαλεία κι ό,τι άλλο σχετικό με τη δουλειά του. Για τις αρχές του χωριού βέβαια δε γίνεται λόγος. Γι' αυτούς θα ρωτήσει και θα ξαναρωτήσει. Αμ' τι θα τους αφήσει να κοιμούνται;

Τι κάνει ο πρόεδρος; Πήγε στο κέντρο για τα δάνεια και πότε θα τα πάρουν; Ζώα θα δώσουν και ποιοι είναι στην κατάσταση; Πόσα στρέμματα του δηλώσανε; Η επιτροπή του χωριού τι έκανε για όλα αυτά;... Και μετά οι κρίσεις! Αμ δεν ενεργεί ο δικός μας πρόεδρος για τίποτα απ' αυτά, ο πρόεδρος της Κόνιαβης που έτρεξε, τα πήρε κιάλας. Το βράδυ στο σπίτι, αν και θάνατι κατακουρασμένος θα ετοιμάσει ό,τι χρειάζεται για την άλλη μέρα, γιατί πρέπει να φύγει πολύ πρωί, νύχτα ακόμα κι ύστερα θα καθήσει στο τραπέζι μ' όλη του τη φαμελιά, για να φάνε. Η γυναίκα του, που είχε φύγει γι' αυτό το σκοπό πιο νωρίς απ' τη δουλειά, κάτι θάχει μαγειρέψει. Δεν περιμένει βέβαια σπουδαία πράγματα, φτωχικά και λίγα, αλλά γιομάτα νοστιμάδα. Τα κάνει τέτοια πιο πολύ η όρεξη κι η πείνα. Τέλος η απόλαυση κλείνει μ' ένα στριμμένο τσιγάρο. Πού λεφτά για τ' αγοραστά και τα καλύτερα; Άσε πούναι κι αλαφρά και δε χορταίνεις.

Στο μεταξύ απλοϊκά κι όλοι μαζί θα καταστρώσουν το πρόγραμμα για αύριο.

Αυτός θα πάει πρωί - πρωί στο χωράφι με το μεγαλύτερο γιο. Η γυναίκα του θάρθει αργότερα, όταν ο ήλιος ανεβεί λίγο, για να φέρει και το φαγητό. Ο άλλος γιος θα πάει στο μύλο με το μούλαρι, ο μικρότερος θα πάει στη βοσκή τα ζώα κι η κόρη του θα πλύνει και θα ζυμώσει μόλις έρθει τ' άλεσμα. Διαφωνίες δε μπορεί να υπάρχουν, κουβέντα δεύτερη δε λέει. Δουλευτής της σκληρής της γης από καιρό, ο γεωργός έμαθε τα μυστικά της, της πήρε τον αέρα και ξέρει να διαφεντεύει. Γι' αυτό, γυναίκα, γιοι και κόρες τον ακούνε με το πρώτο, δίχως αντίρρηση.

Την Κυριακή και τις γιορτές δεν κάνει τίποτα. Τόχει σε κακό να δουλέψει χρονιάρες μέρες. Τέτοιες μέρες θα πάει στην εκκλησιά μ' όλη του την οικογένεια και μετά τη λειτουργία, θα μείνει εκεί έξω στα πεζούλια της εκκλησιάς για να κουβεντιάσει με τους άλλους χωριανούς.

Τι θα πούνε δεν ξέρει από πριν, αλλά είναι σίγουρος στο τέλος, όταν φεύγει, πως τίποτα δεν έμεινε ασυζητήτο. Για όλα μιλήσανε. Και για τη θρησκεία και για την πατρίδα και για την πολιτική και την κοινωνία, όπως κατάντησε, τον τελευταίο καιρό.

Από το βιβλίο «Οι χωριανοί μου»
του Ευρυτάνα Δημ. Γούλα

ΠΑΝΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗ
ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Α. ΤΟ ΝΕΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Στις 26/2/2003 συγκροτήθηκε σε σώμα το νέο Δ.Σ. που εξελέγη στις αρχαιρεσίες της 15ης/2/2003 ως εξής:

Πρόεδρος: Παναγιώτης Κωστοπαναγιώτης

Αντιπρόεδρος: Ιωάννα Ζωγραφοπούλου

Γραμματέας: Αγαθοκλής Μπακογιάννης

Ταμίας: Βασίλειος Σιορόκος

Έφορος: Χρήστος Γιαννακόπουλος

Μέλη: Δημήτριος Φαλλής, Νικόλαος Βράχας,

Κώστας Φούκας, Ηλίας Λιάσκος.

Β. Προγραμματισμός Εκδηλώσεων

Η Πανευρυτανική Ένωση προγραμματίζει τις παρακάτω εκδηλώσεις:

- **Εκδήλωση στο Καρπενήσι** για την παρουσίαση του βιβλίου «ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ-ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΑΝΕΓΕΡΣΗΣ» του Γ. Α. Φαρμακίδη - επιμέλεια Κ. Παπαδόπουλου. Παράλληλα, θα εντοιχίσει πλάκα στο Γυμνάσιο Καρπενησίου με τα ονόματα των πρωτεργατών ανέγερσής του και θα γίνουν ονομασίες δρόμων από τον Δήμο Καρπενησίου με τα ονόματά τους. Η εκδήλωση θα γίνει σε συνεργασία με τον Δήμο Καρπενησίου.

- **Εκδήλωση στο Καρπενήσι** για τα αποκαλυπτήρια της προτομής του ήρωα της Εθνικής Αντίστασης Δώρα Ανθή (Νίκου Ζωγραφοπούλου) σε συνεργασία με το Δήμο Καρπενησίου.

- **Συνέχιση των εξορμήσεων της ομάδας των γιατρών αλληλεγγύης** και προσφοράς του θεάρεστου έργου τους.

- **Συνέχιση της κυκλοφορίας του περιοδικού «Ευρυτανικά Χρονικά».**

- **Έκδοση βιβλίου του Μιχάλη Σταφυλά για τον Γεώργιο Καφαντάρη.**

- **Συμμετοχή στις εκδηλώσεις για την Εθνική Αντίσταση στη Βίνιανη, Κορυσχάδες και Δομνίστα.**

Επίσης η “Πανευρυτανική” συμμετέχοντας στο πένθος για το θάνατο του Σεβασμιωτάτου και Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου Κεντρίας Αφρικής Τιμόθεου διέθεσε αντί στεφάνου 100€ για το μουσείο Μεγάλου Χωριού.

Ο Πρόεδρος

Παναγιώτης Κωστοπαναγιώτης

ΚΑΦΕ ΜΠΑΡ ΨΗΣΤΑΡΙΑ

“Ο ΕΛΑΤΟΣ”

Το νεόκτιστο καφενείο του Γιώργου Μαρούλη

στο χωριό μας προσφέρει

πέρα απ' τον καφέ και το τσίπουρο και

εκλεκτούς μεζέδες και φαγητό της ώρας.

Έτσι ο κάθε επισκέπτης του χωριού και

όποιος

άλλος επιθυμεί, μπορεί να βρει

υπέροχο φαγητό όλες τις μέρες

σ' ένα ζεστό και φιλικό περιβάλλον.

Ο Γιώργος, χαμογελαστός και καλόκαρδος,

είναι πάντα έτοιμος να μας υποδεχθεί.

ΧΡΥΣΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Ιδιοκτησία: Σύλλογος Χρυσιωτών Ευρυτανίας

“Η ΠΑΝΑΓΙΑ”

Εκδότης: Τριανταφύλλου Γρηγόρης

Κλεισούρας 8, Ν. Ηράκλειο 14121

Τηλ.-Fax: 210-2832243 e-mail: gtriantafilly@oneway.gr

Συντακτική επιτροπή:

Καραθάνου Φ. Ιωάννα, Κρυστάλλη Ι. Αλεξάνδρα,

Μπετχαβάς Δ. Χαράλαμπος, Καρανίκας Αντώνης

Συνδρομή ετήσια: 5 €

Φωτοστοιχειοθεσία - Επιμέλεια έκδοσης:

Αριστέα Καρπούζη

Εκδόσεις - Γραφικές τέχνες

Αγ. Γεωργίου 25 & Πετροπούλεως Ίλιον (Ν. Λιόσια)

Τηλ: 210-2619696 • Τηλ - FAX: 210 2619003

e-mail: karpouzi@otenet.gr